

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง บทบาทของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต
ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ
(Medical Tourism) ของไทยในคูเวต

จัดทำโดย นายพิสูจน์ สุวรรณรัมย์
รหัส 11024

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 11 ปี 2562
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
ลิขสิทธิ์ของกระทรวงการต่างประเทศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล (Individual Study)

เรื่อง บทบาทของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต ในการส่งเสริม
การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical Tourism) ของไทยในคูเวต

จัดทำโดย นายพิสูจน์ สุวรรณรัมย์
รหัส 11024

หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 11 ปี 2562
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักรับบริหารการทูตของกระทรวงการต่างประเทศ

ลงชื่อ.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ พันธ์พรประสิทธิ์)
อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....
(เอกอัครราชทูต อุ่ม เมาลานนท์)
อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. พลอย สืบวิเศษ)
อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานการศึกษาเรื่อง “บทบาทของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวตในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical Tourism) ของไทยในคูเวต” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับเงื่อนไขหรือปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อบทบาทการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต ในระหว่าง พ.ศ. 2560–2562 ซึ่งเป็นช่วงที่ผู้ศึกษาประจำการที่สถานเอกอัครราชทูตฯ ในฐานะรองหัวหน้าสำนักงานฯ และศึกษาว่าการดำเนินการของสถานเอกอัครราชทูตฯ และทีมประเทศไทยในคูเวตเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในคูเวต มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด โดยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยในคูเวตหรือในไทยที่อาจส่งผลกระทบต่อบทบาทของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต รวมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการดำเนินการในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตเพื่อเป็นแนวทางในการรักษาตลาดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตให้เป็นที่ยอมรับในหมู่ผู้ป่วยชาวคูเวตต่อไป

รายงานฉบับนี้ใช้แนวคิดทฤษฎี SWOT Analysis เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวต รวมทั้งยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (Medical Hub) (พ.ศ. 2560–2569) ระยะ 10 ปี ของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ตลอดจนจากข้อมูลเอกสารของกระทรวงการต่างประเทศ สถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต สื่อออนไลน์และสื่อสิ่งพิมพ์ทั้งในคูเวตและในไทย ตลอดจนการสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อาทิ ผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองคูไบ เจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูตคูเวตประจำประเทศไทย เจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูตเกาหลีใต้และอินเดียประจำคูเวต เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเอกชนของไทย ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในคูเวต ตลอดจนเจ้าหน้าที่สายการบินและสื่อมวลชนต่างๆ ในคูเวต เป็นต้น

ซึ่งผู้ศึกษาพบว่า เงื่อนไขที่เกิดจากปัจจัยในคูเวตมีอิทธิพลและส่งผลกระทบต่อบทบาทของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวตในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตในระหว่าง พ.ศ. 2560–2562 มากกว่าปัจจัยในไทย ซึ่งสืบเนื่องมาจากปัจจัยต่างๆ ดังนี้

- 1) สภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศคูเวตที่ยังมีความผันผวนจากการที่ราคาค่าน้ำมันดิบในตลาดโลกลดลง ทำให้เงินรายได้เข้าประเทศของคูเวตลดลง
- 2) ปัญหาการทุจริตประพตติมิชอบในกระบวนการจัดส่งผู้ป่วยชาวคูเวตไปรักษาตัวในต่างประเทศของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของคูเวต ทำให้รัฐบาลคูเวตมีแนวคิดที่จะปฏิรูประบบการบริหารจัดการในการส่งผู้ป่วยชาวคูเวตไปรักษาพยาบาลในต่างประเทศและต้องการให้ชาวคูเวตรักษาพยาบาลภายในประเทศมากยิ่งขึ้น เพื่อป้องกันการทุจริตประพตติมิชอบและเป็นการประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาล
- 3) รัฐบาลคูเวตได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศคูเวตสู่ ปี ค.ศ. 2035 ภายใต้ชื่อ “New Kuwait 2035” โดยมีแผนการที่จะพัฒนาคูเวตให้เป็นศูนย์กลางพาณิชย์และการเงินใน

ภูมิภาคตะวันออกกลาง รวมทั้งเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ (Medical Hub) เพื่อรองรับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในภูมิภาค

4) รัฐบาลคูเวตมีนโยบายที่จะพัฒนามาตรฐานทางการแพทย์ในคูเวตให้ได้มาตรฐานในระดับสากล โดยมีโครงการก่อสร้างโรงพยาบาลของรัฐขนาดใหญ่ที่ทันสมัย จำนวน 8 แห่งเพื่อรองรับผู้ป่วยชาวคูเวต

5) คู่แข่งของไทยในตลาดคูเวต โดยเฉพาะเกาหลีใต้และอินเดียได้เข้าไปรุกตลาดคูเวตอย่างจริงจังเพื่อดึงดูดชาวคูเวตให้เดินทางไปรักษาพยาบาลในประเทศของตนมากขึ้น

6) นโยบายของรัฐบาลคูเวตในการจัดส่งผู้ป่วยชาวคูเวตไปรักษาในต่างประเทศสามารถปรับเปลี่ยนได้เสมือนขึ้นอยู่กับสถานะความสัมพันธ์ระหว่างคูเวตกับประเทศนั้นๆ

ผู้ศึกษาได้จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและการดำเนินการเพื่อให้การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยในระดับนโยบายนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่าสถานพยาบาลของไทยต้องรักษามาตรฐานทางการแพทย์และพัฒนาเทคโนโลยีทางการแพทย์ของไทยให้มีความเป็นเลิศอยู่เสมอ การส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนการเยือนของบุคคลระดับสูงระหว่างไทยกับคูเวตให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น การเร่งรัดให้มีการลงนามความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งรัฐคูเวต (Agreement on Establishing Joint Commission for Cooperation between the Government of the Kingdom of Thailand and the Government of the State of Kuwait) การใช้ประโยชน์ในกรอบการประชุมหารือด้านการกงสุลไทย-คูเวต (Thailand Kuwait Consular Dialogue) ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยควรพิจารณาความเป็นได้ในการจัดทำความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการแพทย์และสาธารณสุขระหว่างไทยกับคูเวต

ส่วนข้อเสนอแนะในการดำเนินการนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่า สถานเอกอัครราชทูตฯ ควรร่วมกับทีมประเทศไทยในคูเวตจัดทำแผนงาน (Roadmap) ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตอย่างบูรณาการเพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตให้เป็นแนวทางเดียวกัน การจัดงาน Roadshow เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทยในคูเวตเป็นประจำทุกปีเพื่อให้มีความต่อเนื่อง การส่งเสริมให้โรงพยาบาลเอกชนของไทยเข้าร่วมงานนิทรรศการการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในคูเวต ซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีอย่างสม่ำเสมอ การส่งเสริมให้โรงพยาบาลเอกชนไทยเข้าไปจัดตั้งคลินิกในคูเวตเพื่อรักษาพยาบาลผู้ป่วยชาวคูเวตในเบื้องต้นในสาขาที่ชาวคูเวตป่วยเป็นจำนวนมาก ตลอดจนการติดตามพัฒนาการเกี่ยวกับกฎระเบียบและนโยบายการพัฒนาด้านการแพทย์ของคูเวตอย่างใกล้ชิดเพื่อให้ฝ่ายไทยทราบเป็นการล่วงหน้า รวมทั้งการเร่งรัดให้ไทยกับคูเวตจัดทำความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการแพทย์และสาธารณสุขระหว่างกัน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการรักษาลาดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตให้เป็นที่ยอมรับในหมู่ผู้ป่วยชาวคูเวตอย่างยั่งยืนต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการอบรมหลักสูตร นักบริหารการทูต (นบท.) รุ่นที่ 11 ประจำปี 2562 โดยการจัดทำรายงานการศึกษานี้จะไม่สามารถสำเร็จลงได้ หากไม่ได้รับความกรุณาจากคณะอาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนบุคคลจากหน่วยงานต่างๆ ที่ได้ให้การสนับสนุนด้านข้อมูลและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ในโอกาสนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสามท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ พันธ์ประสิทธิ์ (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก) เอกอัครราชทูต อัม เมลานนท์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. พลอย สืบวิเศษ ที่ได้กรุณาสละเวลาให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำที่มีคุณค่าอย่างยิ่งเพื่อให้รายงานการศึกษานี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณท่านเอกอัครราชทูต ดุสิต เมนะพันธุ์ ที่กรุณาอนุญาตให้ผู้ศึกษา เข้าร่วมการฝึกอบรมหลักสูตร นบท. รุ่นที่ 11 ซึ่งผู้ศึกษาเห็นว่าเป็นหลักสูตรที่มีประโยชน์อย่างมาก ต่อการปฏิบัติราชการในอนาคต รวมทั้งขอขอบคุณนางสาวพิฐรา นวรัตน์ ที่ปรึกษาและข้าราชการสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเวททุกท่านที่ได้ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจให้แก่ผู้ศึกษาตลอดระยะเวลาที่เข้ารับการอบรม รวมทั้งขอขอบคุณนายพิชยา สายแสงจันทร์ ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองดูไบ และเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่ได้ให้การสนับสนุนข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อนำมาใช้อ้างอิงในการจัดทำรายงานการศึกษานี้

นอกจากนั้น ผู้ศึกษาขอขอบคุณผู้บริหารและเจ้าหน้าที่สถาบันเทววงศ์วโรปการที่ได้จัดเตรียมหลักสูตรการฝึกอบรมที่สถาบันฯ การศึกษาพื้นที่ในลักษณะ Action Learning ที่จังหวัดตรังและการศึกษาดูงานที่สาธารณรัฐสิงคโปร์ ซึ่งได้เปิดโลกทัศน์ใหม่ๆ ให้แก่ผู้ศึกษา รวมถึงการดูแลเอาใจใส่และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมตลอดระยะเวลา 12 สัปดาห์ในการฝึกอบรมอย่างยิ่ง

สุดท้ายนี้ หากมีส่วนใดของรายงานการศึกษานี้ที่อาจมีความคลาดเคลื่อน ล้วนเป็นความรับผิดชอบของผู้ศึกษาแต่เพียงผู้เดียว และขออภัยมา ณ โอกาสนี้

พิสุจน์ สุวรรณรัศมี

สิงหาคม 2562

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 ขอบเขตการศึกษา วิธีการดำเนินการศึกษา และระเบียบวิธีการศึกษา	4
1.4 คำถามการศึกษา	4
1.5 สมมติฐานการศึกษา	5
1.6 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	5
1.7 ประโยชน์ของการศึกษา	5
1.8 คำจำกัดความหมายที่ใช้ในการศึกษา	5
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดทฤษฎี SWOT Analysis	6
2.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (Medical Hub) (พ.ศ. 2560–2569)	8
2.3 สรุปกรอบแนวคิด	9
บทที่ 3 ผลการศึกษา	10
3.1 บทบาทการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต ในระหว่าง พ.ศ. 2560–2562	10
3.2 แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวในภูมิภาคตะวันออกกลางของสำนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองดูไบ	14
3.3 การดำเนินโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตของสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองดูไบ ในระหว่าง พ.ศ. 2560–2562	15
3.4 ปัจจัยในคูเวตที่อาจส่งผลกระทบต่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวต ในระหว่าง พ.ศ. 2560–2562	16
3.5 ปัจจัยในไทยที่อาจส่งผลกระทบต่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวต ในระหว่าง พ.ศ. 2560–2562	20
3.6 การสัมภาษณ์ข้อคิดเห็นของบุคคลต่างๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวต	21
3.7 สรุปผลการสัมภาษณ์ข้อคิดเห็นของบุคคลต่างๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวต	27

3.8 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม (SWOT Analysis) ของการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวต	27
บทที่ 4 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	31
4.1 สรุปผลการศึกษา	31
4.2 ข้อเสนอแนะ	32
บรรณานุกรม	35
ประวัติผู้เขียน	38

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

1.1.1 คูเวต และความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับคูเวต

คูเวตเป็นประเทศขนาดเล็ก มีพื้นที่เพียง 17,818 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ก้นอ่าวเปอร์เซียในภูมิภาคตะวันออกกลาง ทิศเหนือและทิศตะวันตกติดกับอิรัก ทิศตะวันออกติดกับอ่าวเปอร์เซียและทิศใต้ติดกับซาอุดีอาระเบีย และเป็นประเทศสมาชิกของคณะมนตรีความร่วมมือในภูมิภาครัฐอ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council, GCC) ซึ่งประกอบด้วยประเทศสมาชิก 6 ประเทศ ได้แก่ ซาอุดีอาระเบีย คูเวต กาตาร์ บาห์เรน โอมานและสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ครอบคลุมการเมืองและการปกครองของคูเวตอยู่ภายใต้การปกครองโดยเจ้าผู้ครองรัฐ (Amir) จากราชวงศ์ Al-Sabah โดยเจ้าผู้ครองคูเวตองค์ปัจจุบัน คือ Sheikh Sabah Al-Ahmad Al-Jaber Al-Sabah ซึ่งมีอำนาจสูงสุดในด้านบริหารเป็นผู้คัดเลือกและแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี โดยนายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้แต่งตั้งคณะรัฐมนตรี ปัจจุบันคูเวตเป็นประเทศมุสลิมสายกลางที่มีความเสรีนิยมและเป็นประชาธิปไตยมากที่สุดประเทศหนึ่งในภูมิภาคตะวันออกกลาง มีรัฐธรรมนูญเมื่อ พ.ศ. 2505 ซึ่งกำหนดให้มีรัฐสภาแบบสภาเดียว (Unicameral National Assembly) มีสมาชิกรัฐสภาซึ่งมาจากการเลือกตั้ง จำนวน 50 คน และอีก 15 คน จากผู้ที่ดำรงตำแหน่งคณะรัฐมนตรีในรัฐบาล

ปัจจุบันคูเวตมีประชากร ประมาณ 4.7 ล้านคน เป็นชาวคูเวต 1.4 ล้านคน หรือร้อยละ 30 และชาวต่างชาติ ประมาณ 3.3 ล้านคน โดยเป็นชาวอินเดีย ประมาณ 950,000 คน อียิปต์ 600,000 คน ฟิลิปปินส์ 250,000 คน ส่วนที่เหลือเป็นคนสัญชาติอื่นๆ รวมถึงคนไทยที่อาศัยและทำงานอยู่ในคูเวต ประมาณ 1,800 คน

ในด้านเศรษฐกิจ คูเวตเป็นประเทศที่มีฐานะร่ำรวยจากการมีทรัพยากรน้ำมันสำรอง ประมาณ 102 พันล้านบาร์เรล หรือคิดเป็นร้อยละ 6 ของน้ำมันสำรองของโลก ใน พ.ศ. 2560 คูเวตมีผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross domestic product-GDP) มูลค่า 297.59 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และรายได้ประชากรต่อหัว (GNP per capita) ประมาณ 83,310 ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งสูงเป็นอันดับที่ 4 ของโลก¹ โดยรายได้หลักของประเทศมาจากการส่งออกน้ำมัน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 92 ของการส่งออกสินค้าไปต่างประเทศทั้งหมด และคิดเป็นร้อยละ 90 ของรายได้ของประเทศ ทั้งนี้ คูเวตเป็นรัฐสวัสดิการที่มีการพัฒนาดีที่สุดประเทศหนึ่งของโลก โดยรัฐบาลคูเวตให้การสนับสนุนการศึกษา ที่อยู่อาศัยและสาธารณสุขแก่คนชาติของตนเป็นอย่างดี

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับคูเวต ไทยและคูเวตได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกันเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2506 ความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศดำเนินไป

¹ John Harrington, From Bahrain to Qatar : These are the 25 richest countries in the world [Online], USA Today, Available from : <http://www.usatoday.com> [23 May 2019].

อย่างราบรื่น ฝ่ายไทยได้เปิดสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต ตั้งแต่ พ.ศ. 2526 ส่วนคูเวตเปิดสถานเอกอัครราชทูตประจำประเทศไทยใน พ.ศ. 2540 ที่ผ่านมามีการแลกเปลี่ยนการเยือนของบุคคลระดับสูงไม่มากนัก อาทิ เมื่อวันที่ 11–14 มิถุนายน พ.ศ. 2549 Sheikh Sabah Al-Ahmad Al-Jaber Al-Sabah เจ้าผู้ครองคูเวตเสด็จเยือนไทยเพื่อทรงเข้าร่วมในพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และเมื่อวันที่ 9–11 ตุลาคม พ.ศ. 2559 Sheikh Sabah Al-Ahmad Al-Jaber Al-Sabah เจ้าผู้ครองคูเวตเสด็จเยือนไทยเพื่อทรงเข้าร่วมการประชุมสุดยอดกรอบความร่วมมือเอเชีย ครั้งที่ 2 ซึ่งไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม โดยทรงเป็นหัวหน้าคณะเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว ส่วนการเยือนคูเวตของผู้นำระดับสูงของไทย อาทิ เมื่อวันที่ 15–17 ตุลาคม พ.ศ. 2555 นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรีไทยเยือนคูเวตอย่างเป็นทางการเพื่อเข้าร่วมการประชุมสุดยอดกรอบความร่วมมือเอเชีย ครั้งที่ 1 ซึ่งคูเวตเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมดังกล่าว เป็นต้น

1.1.2 ประเทศไทยเป็นประเทศที่ชาวคูเวตนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical Tourism)

ในส่วนของความสัมพันธ์ระดับประชาชนต่อประชาชน ไทยนับว่าเป็นจุดหมายปลายทางยอดนิยมอันดับต้นๆ ในการเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศของชาวคูเวต ใน พ.ศ. 2561 มีนักท่องเที่ยวชาวคูเวตเดินทางมาท่องเที่ยวในไทยจำนวน 74,665 คนเพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. 2560 ซึ่งมีจำนวน 72,244 คน² หรือร้อยละ 3.35 โดยนักท่องเที่ยวคูเวตเดินทางมาท่องเที่ยวในไทยมากที่สุดเป็นลำดับที่ 3 ในภูมิภาคตะวันออกกลางรองจากสหรัฐอเมริกาหรับเอมิเรตส์และโอมาน นอกจากนี้ ใน พ.ศ. 2561 มีชาวคูเวตกว่า 20,000 คนที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical Tourism) เพื่อใช้บริการด้านสุขภาพและรักษาพยาบาลในไทย โดยปัจจุบันไทยเป็นประเทศที่ชาวคูเวตนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมากที่สุดประเทศหนึ่ง เนื่องจากค่ารักษาพยาบาลในไทยถูกกว่าประเทศตะวันตก รวมทั้งมาตรฐานทางการแพทย์และสถานพยาบาลของไทยได้รับการยอมรับในระดับสากล โดยปัจจุบันโรงพยาบาลและสถานพยาบาลของไทยได้รับการรับรองมาตรฐานนานาชาติแบบ JCI (Joint Commission International)³ ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติจากประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 67 แห่ง ซึ่งมากที่สุดเป็นอันดับที่ 4 ของโลกและมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 ในประเทศเอเชียแปซิฟิก กอปรกับไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามหลากหลายเป็นที่รู้จักในระดับโลก ตลอดจนมีค่าใช้จ่ายด้านการท่องเที่ยวถูกกว่าประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค ทำให้ผู้ป่วยชาวคูเวตและครอบครัวนิยมเดินทางมารักษาพยาบาลในไทย

รัฐบาลคูเวตมีนโยบายจัดส่งผู้ป่วยชาวคูเวตไปรักษาพยาบาลในต่างประเทศในกรณีที่ผู้ป่วยไม่สามารถรักษาตัวในคูเวตหรือมีข้อจำกัดในการรักษา เนื่องจากแพทย์ในคูเวตส่วนใหญ่เป็นแพทย์จากอียิปต์ เลบานอนและอินเดีย ซึ่งยังไม่ได้รับการยอมรับจากคนชาติคูเวต โดยหน่วยงานหลักของรัฐบาลคูเวตที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งผู้ป่วยไปรักษาพยาบาลในต่างประเทศ ได้แก่

² สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองคูเบ. สถิตินักท่องเที่ยวชาวคูเวตเดินทางมาไทย พ.ศ. 2561 (มกราคม 2562).

³ List of current JCI-accredited organizations. [Online]. Available from : <http://www.jointcommissioninternational.org>. [26 June 2019].

(1) หน่วยงาน Higher Committee for Treatment Abroad ของกระทรวงสาธารณสุข Kuwait สำหรับผู้ป่วยที่เป็นบุคคลทั่วไป และ (2) กระทรวงกลาโหม Kuwait สำหรับผู้ป่วยที่เป็นข้าราชการกระทรวงกลาโหมและครอบครัว โดยรัฐบาล Kuwait จะส่งผู้ช่วยทูตทหารและผู้ช่วยทูตสาธารณสุขไปประจำการที่สถานเอกอัครราชทูต Kuwait ในประเทศที่รัฐบาลส่งผู้ป่วยไปรักษาพยาบาลเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ รัฐบาล Kuwait ได้ใช้จ่ายเงินงบประมาณสำหรับส่งผู้ป่วยชาว Kuwait ไปรักษาพยาบาลในต่างประเทศปีละจำนวนหลายพันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยนิยมส่งผู้ป่วยไปรักษาพยาบาลที่ประเทศสหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส เยอรมนี ยุโรปตะวันออก ไทย ตุรกี เลบานอน อินเดีย และเกาหลีใต้

สำหรับโรงพยาบาลเอกชนของไทยที่ชาว Kuwait นิยมเข้ามารับการรักษาพยาบาลทั้งที่รัฐบาล Kuwait เป็นผู้รับผิดชอบจ่ายค่ารักษาพยาบาลและนักท่องเที่ยวชาว Kuwait ที่เดินทางมาท่องเที่ยวในไทยจ่ายค่ารักษาพยาบาลเอง ได้แก่ (1) โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์⁴ หรือที่ชาว Kuwait รู้จักในนาม “American Hospital” ซึ่งเป็นโรงพยาบาลเอกชนแห่งแรกของไทยที่เข้าไปบุกเบิกตลาด Kuwait และยังเป็นโรงพยาบาลเอกชนแห่งเดียวของไทยที่มีตัวแทนของโรงพยาบาลของตนใน Kuwait ชื่อบริษัท KLSC Healthcare เป็น Referral Office ทำหน้าที่จัดส่งผู้ป่วยเข้ามารักษาพยาบาลในไทย ทั้งนี้ โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์เป็นโรงพยาบาลแห่งแรกในเอเชียที่ได้รับการรับรองมาตรฐานขององค์กร Joint Commission International (JCI) และยังได้รับรางวัลด้านการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ระดับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก แห่งปี 2561 (Medical Tourism Hospital of the Year in Asia Pacific in 2018) และรางวัล Smart Hospital ระดับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก แห่งปี 2561 (Smart Hospital of the Year in Asia Pacific in 2018) นอกจากนั้น ใน พ.ศ. 2561 มีชาว Kuwait เข้ามารักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ ประมาณ 15,000 คน ซึ่งถือว่ามากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 ของโรงพยาบาลในไทย โดยผู้ป่วยชาว Kuwait ส่วนใหญ่เข้ามารักษาเกี่ยวกับโรคกระดูกและโรคหัวใจ ตลอดจนตรวจรักษาสุขภาพร่างกายทั่วไป (2) โรงพยาบาลกรุงเทพ หรือที่ชาว Kuwait รู้จักในนาม “Royal Hospital” มีผู้ป่วยชาว Kuwait เข้ามารักษาพยาบาล ประมาณ 10,000 รายมากที่สุดเป็นอันดับที่ 2 โดยผู้ป่วยชาว Kuwait จะมารักษาพยาบาลเกี่ยวกับโรคเบาหวาน โรคกระดูกและข้อ รวมทั้งโรคเกี่ยวกับสมองและหัวใจ (3) โรงพยาบาลปิยะเวท มีผู้ป่วยชาว Kuwait เข้ามารักษาตัว ประมาณ 2,000 คน โดยส่วนใหญ่จะรักษาพยาบาลเกี่ยวกับโรคเบาหวาน โรคเกี่ยวกับกระดูกและข้อ (4) โรงพยาบาลเวชธานี และ (5) โรงพยาบาลพญาไท และอื่นๆ

1.1.3 ปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยใน Kuwait

แม้ว่าปัจจุบันไทยจะเป็นประเทศที่ชาว Kuwait นิยมเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมากที่สุดประเทศหนึ่ง อย่างไรก็ตามก็ยังมีอุปสรรคที่ขัดขวาง มีเงื่อนไขและปัจจัยใน Kuwait และในไทยที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยใน Kuwait ซึ่งสืบเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศ Kuwait จากการที่ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกลดลง ส่งผลทำให้เงินรายได้เข้าประเทศของ Kuwait ลดลง ปัญหาการทุจริตประทุพผิตมีขอบในการส่งผู้ป่วยชาว Kuwait ไปรักษาพยาบาลในต่างประเทศ นโยบายการพัฒนาประเทศของ Kuwait ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ Kuwait ค.ศ. 2035 “New Kuwait 2035” ตามวิสัยทัศน์ของเจ้าผู้ครอง Kuwait การพัฒนามาตรฐานทาง

⁴ สัมภาษณ์ Charles James Wright, Director of International Business Development and Support Services, Bumrungrad International Hospital, Bangkok, 11 July 2019.

การแพทย์ของคูเวตให้มีมาตรฐานระดับสากลเพื่อรองรับผู้ป่วยในประเทศให้รักษาพยาบาลในคูเวตมากขึ้น ตลอดจนคู่แข่งของไทยในตลาดคูเวต โดยเฉพาะเกาหลีใต้และอินเดีย รวมทั้งปัจจัยที่เกิดในไทย อาทิ ค่ารักษาพยาบาลในไทยที่เพิ่มสูงขึ้นทุกปี เป็นต้น ซึ่งปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นได้ส่งผลกระทบต่อบทบาทของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวตและทีมประเทศไทยในคูเวตในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวต ในระหว่าง พ.ศ. 2560–2562

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 การศึกษานี้เพื่อค้นหาและวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อบทบาทการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต ในระหว่าง พ.ศ. 2560–2562 ซึ่งเป็นช่วงที่ผู้ศึกษาประจำการที่สถานเอกอัครราชทูตฯ ในฐานะรองหัวหน้าสำนักงานฯ

1.2.2 เพื่อศึกษาว่าการดำเนินการของสถานเอกอัครราชทูตฯ และทีมประเทศไทยในคูเวตเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในคูเวตมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด

1.3 ขอบเขตของการศึกษา วิธีการดำเนินการศึกษาและระเบียบวิธีการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยฉบับนี้จะค้นหาและศึกษาถึงเงื่อนไขที่ส่งผลกระทบต่อบทบาทการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต ในระหว่าง พ.ศ. 2560–2562 ซึ่งเป็นช่วงที่ผู้ศึกษาปฏิบัติหน้าที่ประจำสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต

1.3.2 วิธีการดำเนินการศึกษา

1) ใช้การวิเคราะห์จากเอกสารและข้อมูลของหน่วยงานราชการไทย อาทิ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการต่างประเทศ สถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองคูไบ รวมทั้งสื่อออนไลน์ สื่อสิ่งพิมพ์และบทความต่างๆ ทั้งในไทยและคูเวต

2) การสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวต อาทิ ผู้แทนกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองคูไบ เจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูตคูเวตประจำประเทศไทย เจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูตเกาหลีใต้และอินเดียประจำคูเวต เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเอกชนไทย ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในคูเวต ตลอดจนเจ้าหน้าที่สายการบินและสื่อมวลชนในคูเวต

1.4 คำถามการศึกษา

เงื่อนไขหรือปัจจัยที่เกิดขึ้นในคูเวตหรือในไทยที่ส่งผลกระทบต่อบทบาทของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวตในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวต ในระหว่าง พ.ศ. 2560–2562

1.5 สมมติฐานของการศึกษา

เงื่อนไขที่เกิดจากปัจจัยในคูเวตส่งผลกระทบต่อบทบาทของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวต ในระหว่าง พ.ศ. 2560–2562

1.6 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาจะใช้ทฤษฎี SWOT Analysis และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยให้เป็น ศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (Medical Hub) (พ.ศ. 2560–2569) ของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุขเพื่อช่วยอธิบายเกี่ยวกับเงื่อนไขและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการส่งเสริม การท่องเที่ยวของไทยในคูเวต

1.7 ประโยชน์ของการศึกษา

1.7.1 ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อบทบาทการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของไทยในตลาดคูเวต ในระหว่าง พ.ศ. 2560–2562

1.7.2 ทำให้สถานเอกอัครราชทูตฯ และทีมประเทศไทยทราบถึงแนวทางในการส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

1.8 คำจำกัดความหมายที่ใช้ในการศึกษา

การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ หมายถึง นักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาไทยเพื่อวัตถุประสงค์ ต้องการเข้ารับการรักษาตัวในสถานพยาบาลไทย รวมถึงกลุ่มที่เดินทางมาท่องเที่ยวพร้อมกับใช้บริการ ด้านสุขภาพในไทย อาทิ การตรวจสุขภาพทั่วไป ทันตกรรมหรือการทำศัลยกรรมความงาม เป็นต้น

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดทฤษฎี SWOT Analysis

การวิจัยฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงเงื่อนไขหรือปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวต ระหว่าง พ.ศ. 2560–2562 โดยผู้ศึกษาใช้ทฤษฎี SWOT Analysis⁵ ซึ่งเป็นทฤษฎีที่คิดค้นโดยนายอัลเบิร์ต ฮัมฟรีย์ (Mr. Albert Humphrey) ในการ วิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยว เชิงสุขภาพของไทยในคูเวต และยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (Medical Hub) (พ.ศ. 2560–2569) ระยะ 10 ปี ของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวง สาธารณสุข โดยศึกษาเพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์ในปัจจุบันและแสวงหาแนวทางการดำเนินการเพื่อ ส่งเสริมบทบาทของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวตและทีมประเทศไทยในคูเวตในการส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2.1.1 หลักการสำคัญของ SWOT

การวิเคราะห์โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ 2 ด้าน คือ สภาพการณ์ภายในและ สภาพการณ์ภายนอก ดังนั้น การวิเคราะห์ SWOT จึงเรียกได้ว่าเป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์ (situation analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อให้รู้ตนเอง (รู้เขา) รู้จักสภาพแวดล้อม (รู้เขา) ชัดเจน และวิเคราะห์โอกาส-อุปสรรค การวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ ทั้งภายนอกและภายใน องค์กร ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารขององค์กรทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกองค์กร ทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง เหล่านี้ที่มีต่อองค์กรธุรกิจ และจุดแข็ง จุดอ่อน และความสามารถด้านต่างๆ ที่องค์กรมีอยู่ ซึ่งข้อมูล เหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินตาม กลยุทธ์ขององค์กรระดับองค์กรที่เหมาะสมต่อไป

2.1.2 องค์ประกอบของ SWOT

SWOT มาจากคำย่อที่มีความหมาย ดังนี้

- 1) S มาจาก Strengths หมายถึง จุดเด่น จุดแข็งหรือข้อได้เปรียบเป็นข้อดี ที่เกิด จากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร
- 2) W มาจาก Weaknesses หมายถึง จุดด้อย จุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบเป็น ข้อเสียที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร
- 3) O มาจาก Opportunities หมายถึง โอกาส ซึ่งเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อม ภายนอกองค์กร

⁵ แหล่งที่มา : <http://promrucsa-dba04.blogspot.com/2012/10/swot-analysis-swot-humphrey-swot-2.html> [15 มิถุนายน 2562].

4) T มาจาก Threats หมายถึง อุปสรรคหรือข้อจำกัด ซึ่งเกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร

2.1.3 ประโยชน์ของการวิเคราะห์ SWOT

SWOT เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ สำหรับองค์กรหรือโครงการ ซึ่งช่วยให้ผู้บริหารสามารถกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก สำหรับกำหนดแผนงานโครงการจะเป็นแนวทางในการกำหนดวิสัยทัศน์ และการกำหนดกลยุทธ์เพื่อให้องค์กรพัฒนาไปในทางที่เหมาะสม

2.1.4 ข้อดีและข้อเสียของ SWOT

ข้อดี

- 1) ใช้ประเมินสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ขององค์กรโดยเน้นศักยภาพและความพร้อมที่องค์กรมีอยู่และพยายามหลีกเลี่ยงภัยคุกคามหรือความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมภายนอก รวมทั้งแก้ไขจุดอ่อนขององค์กรด้วย เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้มีโอกาสที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ได้เพิ่มมากขึ้น
- 2) นำไปใช้ปรับปรุงแนวคิดและแนวปฏิบัติของการจัดทำแผนงานหรือโครงการของหน่วยงานให้มีโอกาสสร้างความสำเร็จมากขึ้น
- 3) ทำให้ทราบถึงกลยุทธ์ในการปรับปรุงการทำงานความก้าวหน้าและขีดจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณ และระบบงานเป็นการป้องกันการแทรกแซงการทำงานจากปัจจัยภายนอกได้มากขึ้น

ข้อเสีย

- 1) องค์กรต้องกำหนดก่อนว่า องค์กรต้องการที่จะทำอะไร
- 2) การวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคต้องกระทำในช่วงเวลาขณะนั้น
- 3) องค์กรต้องกำหนดปัจจัยหลัก (key success factors) ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานที่

ถูกต้อง

- 4) องค์กรต้องประเมินความสามารถของตนให้ถูกต้อง

2.1.5 ขั้นตอน/วิธีการดำเนินการทำ SWOT Analysis

การวิเคราะห์ SWOT จะครอบคลุมขอบเขตของปัจจัยที่กว้างด้วยการระบุ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคขององค์กร ทำให้มีข้อมูล ในการกำหนดทิศทางหรือเป้าหมาย ที่จะถูกสร้างขึ้นมาบนจุดแข็งขององค์กร และแสวงหาประโยชน์จากโอกาสทางสภาพแวดล้อม และสามารถกำหนดกลยุทธ์ที่มุ่งเอาชนะอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมหรือลดจุดอ่อนขององค์กรให้มันน้อยที่สุดได้ ภายใต้การวิเคราะห์ SWOT นั้น จะต้องวิเคราะห์ทั้งสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1.5.1 การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร

การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กรจะเกี่ยวกับการวิเคราะห์และพิจารณาทรัพยากรและความสามารถภายในองค์กรทุกๆ ด้าน เพื่อที่จะระบุจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กรแหล่งที่มาเบื้องต้นของข้อมูลเพื่อการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน คือ ระบบข้อมูลเพื่อการบริหารที่ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งในด้านโครงสร้าง ระบบ ระเบียบ วิธีปฏิบัติงาน บรรยากาศในการ

ทำงานและทรัพยากรในการบริหาร (คน เงิน วัสดุ การจัดการ) รวมถึงการพิจารณาผลการดำเนินงานที่ผ่านมาขององค์กรเพื่อที่จะเข้าใจสถานการณ์และผลกระทบก่อนหน้านี้ด้วย

1) จุดแข็งขององค์กร (S-Strengths) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในองค์กรนั่นเองว่า ปัจจัยใดภายในองค์กรที่เป็นข้อได้เปรียบหรือจุดเด่นขององค์กรที่องค์กรควรนำมาใช้ในการพัฒนาองค์กรได้ และควรดำรงไว้เพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร

2) จุดอ่อนขององค์กร (W-Weaknesses) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในองค์กรนั่นเองว่า ปัจจัยใดภายในองค์กรที่เป็นจุดด้อยข้อเสียเปรียบขององค์กรที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือจัดให้หมดไป อันจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กร

2.1.5.2 การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก

ภายใต้การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรนั้น สามารถค้นหาโอกาสและอุปสรรคทางการดำเนินงานขององค์กรที่ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจทั้งในและระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กร เช่น อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นโยบายการเงิน การงบประมาณ สภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น ระดับการศึกษาและอัตราผู้หนึ่งสือของประชาชน การตั้งถิ่นฐานและการอพยพของประชาชน ลักษณะชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ความเชื่อและวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมทางการเมือง เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา มติคณะรัฐมนตรี และสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี หมายถึงกรรมวิธีใหม่ๆ และพัฒนาการทางด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและให้บริการ

1) โอกาสทางสภาพแวดล้อม (O-Opportunities) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กร ปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบประโยชน์ ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินการขององค์กรในระดับมหภาค และองค์กรสามารถฉกฉวยข้อดีเหล่านั้นมาเสริมสร้างให้หน่วยงานเข้มแข็งขึ้นได้

2) อุปสรรคทางสภาพแวดล้อม (T-Threats) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กรปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบในระดับมหภาคในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งองค์กรจำต้องหลีกเลี่ยง หรือปรับสภาพองค์กรให้มีความแข็งแกร่งพร้อมที่จะเผชิญแรงกระแทกดังกล่าวได้

2.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (Medical Hub) (พ.ศ. 2560-2569)

กระทรวงสาธารณสุขได้มอบหมายให้กรมสนับสนุนบริการสุขภาพเป็นหน่วยงานหลักในการบริหารขับเคลื่อนและสนับสนุนนโยบายด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Medical and Wellness Tourism) ของไทย อีกทั้งนโยบายดังกล่าวยังเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่สำคัญของรัฐบาล ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 ต่อมาใน พ.ศ. 2559 กระทรวงสาธารณสุขได้บูรณาการทำงานร่วมกับกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานโดยใช้กลไกของคณะกรรมการอำนวยการพัฒนาและส่งเสริมประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางด้าน Medical and Wellness Tourism ที่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขและ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเป็นประธาน ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (Medical Hub) (พ.ศ. 2560–2569) ระยะ 10 ปี⁶ ประกอบด้วย 4 ผลผลิตหลัก ได้แก่ (1) ศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Hub) (2) ศูนย์กลางบริการสุขภาพ (Medical Service Hub) (3) ศูนย์กลางบริการวิชาการและงานวิจัย (Academic Hub) และ (4) ศูนย์กลางยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ (Product Hub) ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติยุทธศาสตร์การพัฒนาดังกล่าวเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2559 โดยมอบนโยบายให้ดำเนินงานโครงการเพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลในการเพิ่มรายได้ รวมทั้งยกระดับมาตรฐานการบริการทางการแพทย์ของไทย

ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ พ.ศ. 2559 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2560 ให้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการเพื่อพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (นโยบาย Medical Hub) และจัดตั้งคณะอนุกรรมการฯ จำนวน 4 คณะ ได้แก่ (1) คณะอนุกรรมการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (Medical Hub) (2) คณะอนุกรรมการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางรักษาพยาบาล (Medical Service Hub) (3) คณะอนุกรรมการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางบริการวิชาการ (Academic Hub) และ (4) คณะอนุกรรมการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ (Product Hub) ทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการดำเนินโครงการสำคัญ Quick Win ตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งเมื่อวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2562 กระทรวงสาธารณสุขได้จัดการประชุมคณะกรรมการอำนวยการเพื่อพัฒนาประเทศไทย ให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (นโยบาย Medical Hub) ครั้งที่ 1/2562 เพื่อหารือเกี่ยวกับความคืบหน้าการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการฯ ทั้ง 4 คณะดังกล่าว

2.3 สรุปกรอบแนวคิด

รายงานการศึกษานี้จะนำแนวคิดทฤษฎี SWOT Analysis และยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (Medical Hub) (พ.ศ. 2560–2569) ระยะ 10 ปี ของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุขมาเป็นกรอบในการศึกษาเงื่อนไขและปัจจัยทั้งในคูเวตและในไทยที่ส่งผลกระทบต่อบทบาทของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวตในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวต ในระหว่าง พ.ศ. 2560–2562 รวมทั้งการสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อพิจารณาว่าเงื่อนไขหรือปัจจัยใดเป็นข้อจำกัดหรืออุปสรรค เพื่อจะได้นำมาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะและแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ของไทยในคูเวตของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวตอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

⁶ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข, ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (Medical Hub) (พ.ศ. 2560–2569), (กรุงเทพฯ : กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ, 2559) (อัดสำเนา)

บทที่ 3

ผลการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ประมวลผลการศึกษาจากประสบการณ์ที่ได้ทำงานในสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวตในฐานะรองหัวหน้าสำนักงานฯ ในระหว่าง พ.ศ. 2560–2562 โดยได้ศึกษาการดำเนินโครงการต่างๆ ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวตและสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองคูไบในช่วงเวลาดังกล่าว รวมทั้งจากข้อมูลเอกสารของกระทรวงการต่างประเทศ สถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต สื่อออนไลน์และสื่อสิ่งพิมพ์ทั้งในคูเวตและในไทย ตลอดจนการสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อาทิ ผู้แทนสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองคูไบ เจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูตคูเวตประจำประเทศไทย เจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูตเกาหลีใต้และอินเดียประจำคูเวต เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเอกชนของไทย ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในคูเวต ตลอดจนเจ้าหน้าที่สายการบินและสื่อมวลชนต่างๆ ในคูเวต เป็นต้น จึงสรุปผลการศึกษา ดังนี้

3.1 บทบาทการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวตของไทยในคูเวต ในระหว่าง พ.ศ. 2560–2562

3.1.1 การจัดตั้งคณะกรรมการบริหาร (ทีมประเทศไทย) ของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต

เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม พ.ศ. 2560 สถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวตได้จัดตั้งคณะกรรมการบริหาร (ทีมประเทศไทย)⁷ ประกอบด้วยหน่วยงานราชการต่างๆ ของไทยในต่างประเทศ ซึ่งมีเขตอาณาดูแลคูเวต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำหน้าที่ในการวางยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงานในเรื่องต่างๆ ของทุกหน่วยงานโดยรวมให้เหมาะสมสอดคล้องและเชื่อมโยงกันระหว่างประเทศไทยกับคูเวต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการค้า การลงทุนและการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นผลดีต่อประเทศและเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ได้แก่ สถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองคูไบ สำนักงานแรงงาน ณ กรุงริยาด สำนักงานข่าวกรอง ณ กรุงริยาด สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองคูไบ และบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) สำนักงานคูไบ ทั้งนี้ สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองคูไบทำหน้าที่ ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทยในคูเวตและประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลาง โดยมีเขตอาณาครอบคลุมดูแล รวม 15 ประเทศ ได้แก่ บาห์เรน อียิปต์ อิหร่าน จอร์แดน คูเวต เลบานอน โอมาน กาตาร์ ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เยเมน อิรัก ลิเบีย ซีเรียและปาเลสไตน์ โดยจะมีการประชุมคณะกรรมการบริหาร (ทีมประเทศไทย) ในคูเวตเป็นประจำทุกปี

⁷ สถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต, การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร (ทีมประเทศไทย) ของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต, โทรเลข ที่ KWI439/2561 (18 ตุลาคม 2561).

3.1.2 การดำเนินโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต ในระหว่าง พ.ศ. 2560–2562

3.1.2.1 การจัดตั้งกรอบการประชุมหารือด้านการกงสุลไทย–คูเวต (Thailand–Kuwait Consular Dialogue)

เมื่อปี 2560 สถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวตได้ผลักดันให้กรมการกงสุลของไทยกับคูเวตจัดตั้งกรอบการประชุมหารือด้านการกงสุลไทย–คูเวต (Thailand–Kuwait Consular Dialogue) ตามที่ฝ่ายคูเวตได้ริเริ่มให้ทั้งสองฝ่ายจัดตั้งกรอบการประชุมดังกล่าว เพื่อเป็นกลไกในการแลกเปลี่ยนข้อมูลและข้อคิดเห็นด้านการกงสุลระหว่างกัน ซึ่งจะส่งเสริมความร่วมมือด้านการกงสุลในภาพรวม รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองดูแลผลประโยชน์ของประชาชนของทั้งสองประเทศ โดยทั้งสองฝ่ายได้จัดการประชุมหารือด้านการกงสุลระหว่างกัน รวม 2 ครั้ง ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1) เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2560 ฝ่ายไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมหารือด้านการกงสุลระหว่างไทย–คูเวต ครั้งที่ 1⁸ (The First Thailand–Kuwait Consular Dialogue) ณ สโมสรราชพฤกษ์ กรุงเทพฯ โดยมีนายชาติ อรรถนันทน์ อธิบดีกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศไทย เป็นประธานร่วมกับนาย Sami Abdullaziz Alhamad อธิบดีกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศคูเวต ในโอกาสดังกล่าว ฝ่ายคูเวตได้เสนอให้ฝ่ายไทยอำนวยความสะดวกการตรวจลงตรา ณ จุดผ่านแดน และการขอขยายเวลาพำนักให้แก่ชาวคูเวต เนื่องจากไทยเป็นประเทศหนึ่งในประเทศที่ชาวคูเวตนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุด โดยเฉลี่ยมีชาวคูเวตมากกว่า 70,000 รายต่อปีเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในไทย รวมทั้งมีผู้ป่วยชาวคูเวตจำนวนมากที่เข้ามารักษาพยาบาลในไทย ซึ่งฝ่ายไทยได้ให้ข้อมูลว่า ปัจจุบันฝ่ายไทยให้สิทธิยกเว้นการตรวจลงตราแก่ผู้หนังสือเดินทางบุคคลธรรมดาของคูเวตเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยพำนักไม่เกิน 30 วัน (ผ. ๓๐) และสามารถยื่นขอขยายเวลาอยู่ต่อได้อีกไม่เกิน 30 วัน ซึ่งเป็นสิทธิที่ไทยให้แก่ฝ่ายคูเวตฝ่ายเดียว พร้อมทั้งได้แนะนำช่องทางการใช้สิทธิยกเว้นการตรวจลงตรากรณีผู้ป่วยและผู้ติดตามชาวคูเวตเดินทางเข้ามารักษาพยาบาลในไทย เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทย โดยเฉพาะสาขาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยกรณีผู้ป่วยและผู้ติดตามชาวคูเวต ซึ่งเป็นคนชาติของประเทศสมาชิกคณะมนตรีความร่วมมือในภูมิภาครัฐอ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council, GCC) เดินทางเข้ามารักษาพยาบาลในไทยจะได้รับสิทธิยกเว้นการตรวจลงตรา โดยพำนักได้ครั้งแรกไม่เกิน 90 วัน และสามารถขยายเวลาการพำนักในไทยได้ตามความจำเป็นของการรักษาพยาบาล โดยให้สิทธิแก่ผู้ป่วยชาวคูเวต 1 ราย และผู้ติดตามไม่เกิน 3 ราย นอกจากนั้น ในส่วนของสิทธิยกเว้นการตรวจลงตราแก่ผู้ถือหนังสือเดินทางบุคคลธรรมดาของคูเวต (ผ. ๓๐) ก็สามารถขยายเวลาพำนักได้เช่นกัน หากต้องเข้ารักษาพยาบาลในไทยโดยแพทย์ต้องมีหนังสือรับรองเพื่อขยายเวลาพำนัก ทั้งนี้ สูงสุดไม่เกิน 1 ปี อนึ่ง ผลการประชุมหารือครั้งนี้ ทำให้ทราบว่า ฝ่ายคูเวตยังประสบปัญหาความไม่สะดวกในการยื่นขอรับสิทธิการยกเว้นการตรวจลงตรา (ผ. ๙๐) สำหรับการรักษาพยาบาลในกรณีผู้ติดตามผู้ป่วยเนื่องจากผู้ติดตามผู้ป่วยชาวคูเวตส่วนใหญ่เป็นบุคคลสัญชาติอื่น อาทิ ฟิลิปปินส์ ในการนี้ หน่วยงาน

⁸ กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ, ผลการประชุมหารือด้านการกงสุลไทย–คูเวต ครั้งที่ 1, โทรเลข ที่ 0301/15/2561 (18 มกราคม 2561).

ที่เกี่ยวข้องของไทย คือ กระทรวงสาธารณสุขควรศึกษาและรับฟังข้อคิดเห็นของฝ่ายคูเวตเพื่อพัฒนาและปรับปรุงนโยบายดังกล่าวให้สามารถใช้ได้จริงและมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในภาพรวมต่อไป

2) เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2561 ฝ่ายคูเวตได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมหารือด้านการกงสุลระหว่างไทย-คูเวต ครั้งที่ 2⁹ (The Second Thailand-Kuwait Consular Dialogue) ณ โรงแรม Sheraton คูเวต โดยมีนาย Sami Abdullaziz Alhamad อธิบดีกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศคูเวต เป็นประธานร่วมกับนายชาติรี อรรถนันทน์ อธิบดีกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศไทย ในโอกาสดังกล่าว ทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการกงสุลระหว่างกัน โดยฝ่ายคูเวตได้ขอให้ฝ่ายไทยพิจารณาให้สิทธิยกเว้นการตรวจลงตราแก่ผู้หนังสือเดินทางบุคคลธรรมดาของคูเวตจากปัจจุบันที่พำนักไม่เกิน 30 วัน (พ. ๓๐) เป็น 60 วัน ซึ่งฝ่ายไทยแจ้งว่าการร้องขอในเรื่องดังกล่าว ในขั้นนี้ไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากขัดต่อกฎหมายภายในของไทย และการให้สิทธิแก่คนชาติคูเวตสามารถพำนักในไทยไม่เกิน 30 วันเป็นสิทธิที่ฝ่ายไทยให้แก่ประเทศอื่นๆ อีกหลายประเทศอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม ฝ่ายไทยจะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยศึกษาและพิจารณาความเป็นไปได้ตามคำขอของฝ่ายคูเวตต่อไป นอกจากนี้ ฝ่ายคูเวตยังได้ร้องขอให้ฝ่ายไทยเพิ่มจำนวนผู้ติดตามผู้ป่วยคูเวตที่เข้ามารักษาพยาบาลในไทยจากปัจจุบัน 3 ราย เป็น 4 ราย ซึ่งฝ่ายไทยรับที่จะให้กระทรวงสาธารณสุขของไทยพิจารณาความเป็นไปได้ในเรื่องนี้ต่อไป ทั้งนี้ การประชุมหารือด้านการกงสุลระหว่างไทยกับคูเวตทั้ง 2 ครั้งที่ผ่านมา ประสบผลสำเร็จอย่างยิ่ง เนื่องจากช่วยให้ผู้แทนของทั้งสองฝ่ายมีการพบปะหารือในประเด็นสำคัญๆ ในด้านการกงสุล ซึ่งจะนำไปสู่การให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองดูแลผลประโยชน์ของประชาชนของทั้งสองประเทศ ตลอดจนการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้นด้วย

3.1.2.2 การส่งเสริมให้สถานพยาบาลไทยเข้าไปจัดตั้งคลินิกในคูเวต

ในช่วง 1-2 ปี ที่ผ่านมา สถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต ได้ส่งเสริมให้โรงพยาบาลและสถานพยาบาลเอกชนของไทยเข้าไปศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดคลินิกหรือศูนย์กายภาพขนาดเล็กในคูเวตเพื่อรักษาพยาบาลผู้ป่วยชาวคูเวตเพื่อลดค่าใช้จ่ายของคนไข้และให้คนไข้ได้อยู่ใกล้ครอบครัวหรือก่อนที่จะส่งตัวผู้ป่วยชาวคูเวตไปรักษาพยาบาลในไทยต่อไป โดยเมื่อวันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2560¹⁰ คณะผู้บริหารโรงพยาบาลปิยะเวท ซึ่งอยู่ในเครือโรงพยาบาลบางปะกอก ได้เดินทางเยือนคูเวต ตามคำเชิญของนักธุรกิจชาวคูเวต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายธุรกิจของโรงพยาบาลในกลุ่มประเทศสมาชิกคณะมนตรีความร่วมมือในภูมิภาครัฐอ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council, GCC) และเป็นการเดินทางเยือนคูเวตครั้งแรกของคณะผู้บริหารของโรงพยาบาลเพื่อหาช่องทางในการจัดตั้งคลินิกในคูเวต ซึ่งโรงพยาบาลปิยะเวทมีแผนการที่จะเปิดคลินิกขนาดเล็ก-กลางในเขตชุมชน แต่ไม่ใช่ในใจกลางเมืองเพื่อประหยัดค่าเช่าสถานที่ โดยในช่วงเริ่มต้น มี

⁹ กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ, ผลการประชุมหารือด้านการกงสุลไทย-คูเวต ครั้งที่ 2, หนังสือกระทรวงฯ ที่ กต 0301/741 (14 มกราคม 2562).

¹⁰ สถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต, ผู้บริหารโรงพยาบาลปิยะเวทเข้าพบเอกอัครราชทูต ณ คูเวต, โทรเลข ที่ KWI541/2560 (9 เมษายน 2560).

แนวคิดที่จะเปิดคลินิกโรคกระดูกและศัลยกรรมกระดูก ซึ่งอาจจะมีนักกายภาพ 3 คน ผู้ช่วย 2 คน และ
ล่ามอีก 1 คน และมีแพทย์เฉพาะทางโรคกระดูกพลัดกันเดินทางมาประจำที่คลินิก และอีกส่วนหนึ่ง
เป็นคลินิกรักษาโรคเบาหวาน ซึ่งจะดำเนินการครบถ้วนทั้งระบบ ตั้งแต่การตรวจร่างกายอย่าง
ละเอียดที่ต้นทาง การส่งต่อผู้ป่วยไปรักษาพยาบาลปิยะเวทในไทยและการติดตามผลการรักษา
หลังจากการผ่าตัด ซึ่งจะใช้เวลาประมาณ 3-6 เดือนในการพักฟื้น ต่อมาวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ.
2560¹¹ คณะผู้บริหารจากโรงพยาบาลปิยะเวทได้เดินทางเยือนคูเวตเป็นครั้งที่ 2 เพื่อหารือกับ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐบาลคูเวตเกี่ยวกับการจัดตั้งคลินิกขนาดเล็กของโรงพยาบาลปิยะเวทใน
คูเวต รวมทั้งสำรวจสถานที่เพื่อจัดตั้งคลินิกเพื่อรับผู้ป่วยเบื้องต้น โดยจะมีแพทย์ประจำและชั่วคราว
ไม่เกิน 2 คน พยาบาล 1 คน และล่ามอีก 1 คน และล่าสุดเมื่อวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2562
คณะผู้บริหารโรงพยาบาลปิยะเวทได้เดินทางเยือนคูเวตเป็นครั้งที่ 3 เพื่อหารือเกี่ยวกับการจัดตั้ง
คลินิกของโรงพยาบาลในคูเวต ซึ่งคาดว่าจะมีความคืบหน้าในไม่ช้า

3.1.2.3 การดำเนินโครงการนำสื่อมวลชนชั้นนำคูเวตเยือนไทย

1) สถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวตได้ดำเนินโครงการนำสื่อมวลชนชั้นนำ
ของคูเวตเยือนไทยระหว่างวันที่ 25 มีนาคม-1 เมษายน พ.ศ. 2561¹² โดยนายดุสิต เมนะพันธ์
เอกอัครราชทูต ณ คูเวตเป็นหัวหน้าคณะนำสื่อมวลชนหลักของคูเวต จำนวน 4 ราย ได้แก่
(1) Kuwait TV สื่อโทรทัศน์ของรัฐที่มีผู้ชมมากที่สุดในคูเวต (2) หนังสือพิมพ์ Kuwait Times
หนังสือพิมพ์รายวันภาษาอังกฤษฉบับแรกในภูมิภาครัฐอ่าว (3) หนังสือพิมพ์ Al Rai หนังสือพิมพ์
ภาษาอารบิกที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในคูเวต และ (4) หนังสือพิมพ์ Al Qabas หนังสือพิมพ์ภาษา
อารบิกที่ได้รับความนิยมเป็นอันดับที่ 2 ในคูเวต โดยเมื่อวันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2561 คณะสื่อมวลชน
คูเวตได้เข้าเยี่ยมชมโรงพยาบาลปิยะเวทและได้รับการต้อนรับจากแพทย์หญิงเจรีญ จันทรกมล
ประธานกรรมการโรงพยาบาล นายแพทย์วิฑิต อรรถเวชกุล กรรมการผู้จัดการ ตลอดจน
คณะผู้บริหาร แพทย์และพยาบาลของโรงพยาบาล ซึ่งคณะสื่อคูเวตได้เข้าเยี่ยมชมการให้บริการด้าน
ต่างๆ ของโรงพยาบาล ซึ่งมีคนไข้ชาวคูเวตเข้ารักษาพยาบาลเป็นจำนวนกว่า 2,000 รายต่อปี โดย
ส่วนใหญ่เป็นโรคเบาหวาน ทั้งนี้ คณะสื่อได้พูดคุยกับคนไข้ชาวคูเวตเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของ
โรงพยาบาล ซึ่งผู้ป่วยชาวคูเวตได้แสดงความชื่นชมและมีความประทับใจในคุณภาพการรักษาพยาบาล
และการดูแลผู้ป่วยของทางโรงพยาบาลเป็นอย่างมาก นอกจากนั้น คณะสื่อยังได้เข้าเยี่ยมชมส่วนต่างๆ
ของโรงพยาบาล อาทิ ศูนย์รักษาแผลจากโรคเบาหวาน ศูนย์ศัลยกรรมความงาม ศูนย์ฟื้นฟู
สมรรถภาพหัวใจและศูนย์แพทย์จีน เป็นต้น

ภายหลังเสร็จสิ้นการเยือนไทย หนังสือพิมพ์ Kuwait Times ฉบับ
วันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2561 ได้ตีพิมพ์บทความในหัวข้อ “Thailand: The Unseen beauties of

¹¹ สถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต, ผู้บริหารโรงพยาบาลปิยะเวทเข้าเยี่ยมคารวะเอกอัครราชทูต ณ คูเวต, โทรเลข ที่
KWI541/2560 (20 ธันวาคม 2560).

¹² สถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต, รายงานการดำเนินโครงการนำสื่อมวลชนชั้นนำคูเวตเยือนไทย, โทรเลข ที่
KWI137/2561 (12 เมษายน 2561).

undiscovered areas”¹³ ซึ่งกล่าวถึงการเดินทางเยือนไทยของคณะสื่อมวลชนคูเวตครั้งนี้ ทำให้ได้รับทราบถึงสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในไทยที่มีอยู่อย่างหลากหลายและยังไม่ใช่ที่รู้จักของนักท่องเที่ยวต่างชาติมากขึ้น รวมทั้งการเยี่ยมชมการดูแลผู้ป่วยชาวคูเวตของโรงพยาบาลปิยะเวทด้วย

2) สถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวตร่วมกับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองคูไบดำเนินโครงการนำสื่อโทรทัศน์คูเวตเยือนไทยระหว่างวันที่ 24–31 มีนาคม พ.ศ. 2562¹⁴ โดยนายดุสิต เมนะพันธุ์ เอกอัครราชทูต ณ คูเวตเป็นหัวหน้าคณะนำสื่อโทรทัศน์คูเวตเข้าร่วมโครงการ จำนวน 4 ราย ได้แก่ (1) ผู้สื่อข่าวจาก Kuwait TV สื่อโทรทัศน์ของรัฐบาลที่มีผู้ชมมากที่สุดในคูเวต รวม 2 ราย (2) Al Rai TV และหนังสือพิมพ์ Al Rai สื่อโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์รายวันฉบับภาษาอารบิกที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในคูเวต 1 ราย และ (3) หนังสือพิมพ์ The Times Kuwait ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ของคูเวตอีก 1 ราย โดยเมื่อวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2562 คณะสื่อโทรทัศน์คูเวตได้เข้าเยี่ยมชมโรงพยาบาลกรุงเทพพัทยา ซึ่งคณะได้รับฟังการบรรยายสรุปเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลผู้ป่วยชาวคูเวตจากคณะผู้บริหารของโรงพยาบาล รวมทั้งได้รับทราบว่าปัจจุบันมีผู้ป่วยชาวคูเวตนิยมเข้ารับรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลกรุงเทพพัทยามากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ คณะสื่อมวลชนคูเวตมีความพอใจต่อการดูแลผู้ป่วยชาวคูเวต รวมทั้งมาตรฐานการรักษาพยาบาลของโรงพยาบาลกรุงเทพพัทยาเป็นอย่างมาก

3.2 แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวในภูมิภาคตะวันออกกลางของสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองคูไบ

สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองคูไบ มีแนวทางการดำเนินการด้านการตลาดใน 15 ประเทศ ในภูมิภาคตะวันออกกลางที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานฯ ใน พ.ศ. 2562–2563¹⁵ โดยมุ่งเน้นกลุ่มตลาดและสินค้าด้านการท่องเที่ยว ซึ่งรวมถึงการดำเนินการด้านการตลาดในคูเวตด้วย ดังนี้

3.2.1 กลุ่มตลาดครอบครัว (Family Segment)

มีแนวทางการสื่อสาร คือ ไทยเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวสำหรับทุกคนในครอบครัว (Thailand, a destination for everyone in the family) โดยกลุ่มตลาดสำหรับครอบครัวสามารถแบ่งสมาชิกครอบครัวออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ (1) บิดา/มารดา (father/mother) มีกลุ่มสินค้าที่จะเสนอขาย คือ ศูนย์การค้า สปาและคลินิกความงาม (2) บุตรหลาน (children) กลุ่มสินค้าที่จะเสนอขาย คือ สวนสัตว์ สวนสนุก (theme park) และชายหาด และ (3) ผู้สูงอายุ (grand parents) โดยให้ความสำคัญกับการรักษาพยาบาล

¹³ Ingie Al-Nakhlawi, *Thailand : The Unseen beauties of undiscovered areas* [Online], Available from: www.KuwaitTimes [April 12, 2018]

¹⁴ สถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต, *การดำเนินโครงการจัดทำรายการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยโดยสื่อโทรทัศน์คูเวต*, โทรเลข ที่ KWI139/2562 (8 เมษายน 2562).

¹⁵ สัมภาษณ์ พิษยา สายแสงจันทร์, ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองคูไบ, 21 พฤษภาคม 2562.

3.2.2 กลุ่มการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health and wellness products)

มีแนวทางการสื่อสาร คือ (1) ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางที่นักท่องเที่ยวสามารถทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับกิจกรรมเชิงสุขภาพได้ (health holiday destination) และ (2) มุ่งเน้นให้นักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการสถานพยาบาลในไทยโดยไม่จำเป็นต้องรอให้เจ็บป่วย เพราะมีการให้บริการรักษาพยาบาลต่างๆ ในหมวด preventive medicine และการเสริมความงาม เพื่อเสริมสร้างสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดีอยู่แล้วให้ดีขึ้นได้

3.2.3 กลุ่มคนทำงานในภาครัฐของกลุ่มประเทศสมาชิกรัฐอ่าวอาหรับ (GCC)

มีแนวทางการสื่อสาร คือ การหาแนวทางในการทำงานร่วมกับโครงการสิทธิประโยชน์สำหรับข้าราชการในสังกัดต่างๆ ของประเทศสมาชิก GCC โดยการนำสินค้าบริการทางการท่องเที่ยวไทย ไปเสนอขายแบบให้สิทธิพิเศษด้านราคาและสิทธิประโยชน์อื่นๆ

3.3 การดำเนินโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตของสำนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองคูไบ ในช่วง พ.ศ. 2560-2562

3.3.1 เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม 2560 สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองคูไบ ได้จัดงาน Amazing Thailand Medical Roadshow 2017 ณ โรงแรม JW Marriot มีผู้ประกอบการโรงพยาบาล สถาบันความงามและธุรกิจ (health and wellness) ของไทยเข้าร่วมงาน จำนวน 9 ราย ส่วนฝ่ายคูเวตมีผู้แทนจากโรงพยาบาล Hadi Clinic บริษัททัวร์และสปา เข้าร่วมเจรจาธุรกิจกับผู้ประกอบการของไทย ประมาณ 40 ราย

3.3.2 เมื่อวันที่ 14-16 เมษายน พ.ศ. 2562 สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองคูไบ ได้นำผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาล ศูนย์สุขภาพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านสุขภาพและความงาม (Health and Wellness) จากไทย ได้แก่ โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ โรงพยาบาลกรุงเทพ โรงพยาบาลสุขุมวิท โรงพยาบาลพญาไท 2, สถาบันความงาม Vital Life, APEX Medical Center, Absolute Health Clinic, Verital Life, The Spa Samui, Dr. Saran Clinic และ FEMTO Research Group เข้าร่วมงานนิทรรศการ GULF HEALTH Exhibition and Conference ณ ศูนย์แสดงสินค้านานาชาติคูเวต เพื่อพบปะเจรจาธุรกิจกับผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในคูเวต รวมทั้งประชาชนชาวคูเวตที่สนใจเข้าร่วมงานตลอดทั้ง 3 วัน จำนวนนับพันราย

3.3.3 เมื่อวันที่ 17 เมษายน พ.ศ. 2562 สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองคูไบ ได้จัดงาน Amazing Thailand Health & Wellness Roadshow 2019¹⁶ ณ โรงแรม Sheraton Kuwait เพื่อเป็นเวทีสำหรับการเจรจาธุรกิจด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจโรงพยาบาล ศูนย์สุขภาพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านสุขภาพและความงามจากไทยกับตัวแทนบริษัทนำเที่ยวด้านสุขภาพ ตัวแทนจากกระทรวงด้านสุขภาพและฝ่ายสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ของข้าราชการและบริษัทชั้นนำในคูเวต โดยมีผู้ประกอบการจากโรงพยาบาลและศูนย์สุขภาพของไทยเข้าร่วมงาน จำนวน 10 บริษัทและมีตัวแทนบริษัทนำเที่ยวของคูเวต ประมาณ 60 รายเข้าร่วมเจรจาธุรกิจกับฝ่ายไทย ซึ่งนายพิชยา สายแสงจันทร์ ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่ง

¹⁶ สถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต, การจัดงาน Amazing Thailand Health & Wellness Roadshow 2019 ที่คูเวตของสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองคูไบ, โทรเลขที่ 165/2562 (28 เมษายน 2562).

ประเทศไทย สำนักงาน ณ เมืองคูไบคาดการณ์ว่า การจัดงาน Roadshow ครั้งนี้ จะช่วยเพิ่มปริมาณการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในคูเวต ร้อยละ 5 ภายในไตรมาสที่ 4 ของ พ.ศ. 2562 ทั้งนี้ คูเวตเป็น 1 ใน 3 ประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลางที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางไปไทยมากที่สุด โดยใน พ.ศ. 2561 มีนักท่องเที่ยวจากคูเวตเดินทางไปไทย จำนวน 74,665 คน

3.3.4 เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม พ.ศ. 2562 สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองคูไบ ได้จัดงาน Amazing Thailand Post ATM Roadshow 2019 to Kuwait¹⁷ ณ โรงแรม JW Marriot Kuwait เพื่อเป็นเวทีสำหรับการเจรจาธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมและท่องเที่ยวจากไทยกับตัวแทนบริษัทนำเที่ยว ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและ Buyers ชาวคูเวต โดยมีผู้ประกอบการชาวไทย 45 รายเข้าร่วมงาน ได้แก่ โรงพยาบาล โรงแรม สวนสนุกและมีตัวแทนบริษัทนำเที่ยวจากคูเวตกว่า 50 รายเข้าร่วมงาน โดยนายคัสติต เมนะพันธุ์ เอกอัครราชทูต ณ คูเวต ได้เป็นประธานกล่าวเปิดงาน และนางศรีสุดา วณภิญโญศักดิ์ รองผู้ว่าการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยด้านการตลาดยุโรป แอฟริกา ตะวันออกกลางและอเมริกา กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมงานซึ่งงาน Roadshow ครั้งนี้นับว่าประสบความสำเร็จอย่างยิ่งในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ของไทย รวมทั้งสถานพยาบาลของไทยให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายมากยิ่งขึ้นในตลาดคูเวต

หนังสือพิมพ์ The Times Kuwait ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ชั้นนำของคูเวต ฉบับระหว่างวันที่ 5-11 พฤษภาคม พ.ศ. 2562 ได้ลงข่าวในหัวข้อ “Roadshow reinforces Thailand as destination of choice”¹⁸ โดยกล่าวว่าการจัดงาน Roadshow ครั้งนี้ เป็นโอกาสให้นักท่องเที่ยวชาวคูเวตรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว โรงแรมที่พักและสถานพยาบาลแห่งใหม่ๆ ของไทย และเป็นการให้ความเชื่อมั่นว่า ในปัจจุบันไทยยังเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวยอดนิยมของนักท่องเที่ยวต่างชาติทั่วโลก

3.4 ปัจจัยในคูเวตที่อาจส่งผลกระทบต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทยในคูเวตในระหว่าง พ.ศ. 2560-2562

3.4.1 สภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศคูเวต อันสืบเนื่องมาจากการที่ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกลดลงจากเดิมอย่างมาก ได้ส่งผลกระทบต่อเงินรายได้เข้าประเทศของคูเวต เนื่องจากเงินรายได้หลักของคูเวต ร้อยละ 90 มาจากการส่งออกน้ำมัน ส่งผลให้รัฐบาลคูเวตต้องจัดสรรงบประมาณขาดดุลเป็นครั้งแรกใน พ.ศ. 2558 รวมทั้งลดสวัสดิการและค่าใช้จ่ายในบางประเภทที่รัฐบาลให้แก่ประชาชน อาทิ ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำมัน เป็นต้น และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562-2563 รัฐบาลคูเวตได้จัดสรรเงินงบประมาณขาดดุล จำนวน 7.7 พันล้านดีนาร์คูเวตและมีแนวคิดที่จะเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax-VAT) จากประชาชน ร้อยละ 5 เพื่อเป็นรายได้เข้าประเทศ โดยรัฐบาลคูเวตต้องการจะเริ่มมาตรการดังกล่าวในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า แม้ว่าแนวคิดดังกล่าวจะถูกคัดค้านจากสมาชิกรัฐสภาคูเวต เนื่องจากเห็นว่าเป็นการสร้างภาระให้แก่ประชาชนชาวคูเวตโดยรวม

¹⁷ สถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต, การจัดงาน Amazing Thailand Post ATM Roadshow 2019 to Kuwait ของสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองคูไบ, โทรเลข ที่ KWI191/2562 (8 พฤษภาคม 2562).

¹⁸ The Times Kuwait, Roadshow reinforces Thailand as destination of choice [Online], Available from: www.timeskuwait.com [May 5, 2019].

3.4.2 ปัญหาการทุจริตประพตมิชอบในกระบวนการจัดส่งผู้ป่วยชาวคูเวตไปรักษาตัวในต่างประเทศของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของกระทรวงสาธารณสุขคูเวต ซึ่งสื่อมวลชนคูเวตได้ออกมาวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับกรณีอดีตสมาชิกรัฐสภาคูเวตได้เข้าไปใช้อิทธิพลในกระทรวงสาธารณสุขคูเวตเกี่ยวกับการจัดส่งผู้ป่วยชาวคูเวต จำนวน 1,100 คนไปรักษาพยาบาลในประเทศยุโรปเพื่อหวังคะแนนเสียงสนับสนุนทางการเมือง¹⁹ แม้ว่าชาวคูเวตส่วนใหญ่ไม่ได้ป่วยเป็นโรคร้ายแรงและสามารถรักษาตัวในโรงพยาบาลในคูเวตได้ รวมทั้งกรณีที่ชาวคูเวตซึ่งอยู่ระหว่างการเดินทางไปท่องเที่ยวในประเทศยุโรปและอ้างว่าเกิดป่วยกะทันหัน จึงมีความจำเป็นต้องเข้ารับการรักษาตัวในสถานพยาบาลในประเทศยุโรป ทำให้รัฐบาลคูเวตต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลให้แก่ผู้ป่วยดังกล่าวเป็นเงินประมาณ 400 ล้านยูโร ซึ่งสื่อมวลชนคูเวตเห็นว่าเงินงบประมาณดังกล่าว รัฐบาลคูเวตสามารถนำไปใช้ในการก่อสร้างโรงพยาบาลขนาดใหญ่ที่ทันสมัยในคูเวตเพื่อรองรับผู้ป่วยในคูเวต ตามที่รัฐบาลต้องการจะพัฒนาคูเวตให้เป็นศูนย์กลางด้านการแพทย์ (Medical Hub) ในภูมิภาคตะวันออกกลาง ทั้งนี้ ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา มีผู้ป่วยชาวคูเวต ประมาณ 12,000 รายที่ใช้ประโยชน์ในการเข้ารับการรักษาตัวในต่างประเทศในขณะที่เดินทางไปท่องเที่ยวและอ้างว่าเกิดล้มป่วยกะทันหัน ดังนั้น สื่อมวลชนและสาธารณชนชาวคูเวตจึงเรียกร้องให้รัฐบาลคูเวตมีการปฏิรูประบบการบริหารจัดการในการส่งผู้ป่วยไปรักษาพยาบาลในต่างประเทศเพื่อให้เกิดความโปร่งใส ป้องกันการทุจริตมิชอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและลดการสูญเสียเงินงบประมาณของรัฐในเรื่องดังกล่าว

3.4.3 เมื่อ พ.ศ. 2560 รัฐบาลคูเวตได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศคูเวต สู่ปี ค.ศ. 2035 ภายใต้ชื่อ “New Kuwait 2035” ตามวิสัยทัศน์ของเจ้าผู้ครองคูเวตที่ต้องการพัฒนาคูเวตเป็นศูนย์กลางการพาณิชย์และการเงินที่สำคัญแห่งหนึ่งในภูมิภาคตะวันออกกลางและของโลก โดยเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาวของยุทธศาสตร์ “New Kuwait 2035” คือ การเพิ่มการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติ การส่งเสริมตลาดทุนและส่งเสริมให้มีการลงทุนในด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและพลังงานทดแทน ตลอดจนมุ่งพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ให้ทันสมัย อาทิ การสร้างสะพาน Jaber Al-Ahmad มูลค่า 2.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเป็นสะพานเชื่อมสองฝั่งทะเลในอ่าวคูเวตระหว่าง Kuwait City กับเขต Subbiyah ทางตอนเหนือของคูเวต มีความยาว 36 กิโลเมตร การสร้างท่าอากาศยานและอาคารผู้โดยสารแห่งใหม่ การพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูงเพื่อเชื่อมโยงระหว่างคูเวตกับประเทศสมาชิกคณะมนตรีความร่วมมือในภูมิภาครัฐอ่าวอาหรับ (GCC)

รัฐบาลคูเวตยังมีโครงการที่จะก่อสร้างเมืองใหม่ขนาดใหญ่ ภายใต้ชื่อ “Silk City Project”²⁰ มีมูลค่าการลงทุน ประมาณ 86 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ มีพื้นที่ในการดำเนินโครงการมากกว่า 250 ตารางกิโลเมตรในเขต Subbiyah โดยรัฐบาลคูเวตมีแนวคิดที่จะพัฒนาเกาะ 5 เกาะทางตอนเหนือของประเทศให้เป็นศูนย์กลางพาณิชย์และการเงิน โดยการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษเพื่อรองรับการค้าและการลงทุนจากต่างชาติ มีการก่อสร้างท่าอากาศยานแห่งใหม่ ศูนย์การค้าปลอดภาษี (Duty Free Area) ท่าเรือ Mubarak Al-Kabeer ซึ่งเป็นท่าเรือขนาดใหญ่เพื่อเชื่อมโยงการขนส่ง

¹⁹ Ahmed Al-Jarallah, Medical Tourism Legislators ...What a Joke? [Online], Available from: www.arabtimesonline.com/news. [March 13, 2019].

²⁰ Silk City Project Puts Kuwait on the Global Investment Map [Online], Available from: www.arabtimesonline.com/news. [July 12, 2018].

สินค้ากับประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลาง ศูนย์สื่อสารโทรคมนาคม (ICT City) ที่ทันสมัย ศูนย์การแพทย์ (Medical City) เพื่อส่งเสริมให้คูเวตเป็นศูนย์กลางด้านการแพทย์ในภูมิภาคตะวันออกกลาง การสร้างที่อยู่อาศัยเพื่อรองรับประชาชนที่อาศัยอยู่ในโครงการดังกล่าว จำนวน 700,000 คน รวมทั้งสนามกีฬา Olympic Stadium สวนสาธารณะและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจขนาดใหญ่ โดยรัฐบาลคูเวตมีแนวคิดที่จะแบ่ง Silk City ออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ (1) โรงแรมและรีสอร์ทสำหรับการพักผ่อน (2) ศูนย์กีฬา (Sport Acedemy) (3) ศูนย์การแพทย์ (Medical Center) และ (4) สวนสาธารณะ ซึ่งจะมีสวนสัตว์และศูนย์พันธุ์พืชในบริเวณดังกล่าว ทั้งนี้ รัฐบาลคูเวตมีแผนงานที่จะพัฒนาโครงการ Silk City ในระยะเวลา 25 ปี และมีจุดมุ่งหมายที่จะเชื่อมโยงโครงการ Silk City กับโครงการ Belt and Road Initiative ของจีนเพื่อพัฒนาเส้นทางสายไหมเชื่อมโยงจากจีนไปยุโรป ซึ่งคูเวตจะได้รับประโยชน์จากโครงการพัฒนาดังกล่าวด้วย และเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561 รัฐบาลจีนและคูเวตได้ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งกลไกเพื่อการพัฒนาโครงการ Silk City และเกาะ 5 เกาะของคูเวต²¹ โดยจีนจะเข้าร่วมในการลงทุนในโครงการดังกล่าวด้วย

3.4.4 รัฐบาลคูเวตมีนโยบายที่จะพัฒนามาตรฐานทางการแพทย์ในคูเวตให้ได้มาตรฐานในระดับสากลเพื่อรองรับการรักษาพยาบาลผู้ป่วยชาวคูเวต ตลอดจนส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเพื่อดึงดูดให้ชาวต่างชาติเข้ามารักษาพยาบาลในคูเวต โดย Sheikh Sabah Al-Ahmad Al-Jaber Al-Sabah เจ้าผู้ครองคูเวตมีนโยบายส่งเสริมให้คูเวตเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ (Medical Hub) ในภูมิภาคตะวันออกกลาง โดยมีโครงการก่อสร้างโรงพยาบาลของรัฐ (Public Hospital) ขนาดใหญ่ที่ทันสมัย จำนวน 8 แห่งให้แล้วเสร็จภายในไม่กี่ปีข้างหน้า ซึ่งขณะนี้รัฐบาลคูเวตได้ดำเนินการก่อสร้างแล้ว รวม 5 โครงการ ได้แก่ (1) การก่อสร้างโรงพยาบาล Jaber เสร็จสิ้นเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 มูลค่า 304 ล้านดอลลาร์คูเวต (ประมาณ 31,920 ล้านบาท) ซึ่งเป็นโรงพยาบาลของรัฐขนาดใหญ่แห่งแรกที่รัฐบาลคูเวตสร้างขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2527 เพื่อเป็นการปรับปรุงมาตรฐานด้านการแพทย์ของคูเวตและให้การรักษาพยาบาลแก่เฉพาะประชาชนชาวคูเวต (2) การก่อสร้างโรงพยาบาล Jaber Al-Ahmad²² ขนาด 1,168 เตียง มีห้องผ่าตัด 36 ห้อง โดย Sheikh Sabah เจ้าผู้ครองคูเวตทรงเป็นประธานเปิดโรงพยาบาลดังกล่าว เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561 (3) การสร้างอาคารผู้ป่วยหลังใหม่ของโรงพยาบาล Amiri ซึ่ง Sheikh Jaber เจ้าผู้ครองคูเวตทรงเป็นประธานเปิดอาคารผู้ป่วยดังกล่าว เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2561 (4) การสร้างศูนย์การแพทย์ Jahra Medical City ซึ่งเป็นศูนย์การแพทย์ของรัฐขนาดใหญ่และทันสมัยที่สุดใช้เวลาในการก่อสร้างเป็นเวลา 3 ปี มูลค่า 364 ล้านดอลลาร์คูเวต (ประมาณ 38,220 ล้านบาท) รองรับผู้ป่วยได้ 1,234 เตียง มีห้องสำหรับผู้ป่วยฉุกเฉิน (Intensive Care Unit) รวม 156 ห้องและคลินิกสำหรับผู้ป่วยนอกอีก 131 คลินิก รวมทั้งมีอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ทันสมัย มีมาตรฐานในระดับสากล โดยนำเข้าเครื่องมือทางการแพทย์จากประเทศสหรัฐอเมริกา แคนาดาและยุโรป ทั้งนี้ โรงพยาบาล Jahra Medical City มีศูนย์นรีเวชกรรม

²¹ Kuwait, China sign Silk City, 5 islands MOU [Online], Available from : www.news.kuwaittimes.net. [November 18, 2018].

²² Amir Patronizes Jaber Al-Ahmad Hospital Opening [Online], Available from: www.arabtimesonline.com. [November 29, 2018].

(gynecology center) และผู้ป่วยฉุกเฉินที่ใหญ่ที่สุดในคูเวตด้วย โดย Sheikh Sabah เจ้าผู้ครองคูเวตทรงเป็นประธานเปิดศูนย์การแพทย์ Jahra Medical City เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 และ (5) การก่อสร้างโรงพยาบาล Al-Adan มูลค่า 232 ล้านดอลลาร์คูเวต (ประมาณ 24,320 ล้านบาท) ซึ่งจะมีศูนย์ผ่าตัดที่ทันสมัย โดยคาดการณ์ว่าการก่อสร้างจะเสร็จสิ้นภายใน พ.ศ. 2563 นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562-2563 กระทรวงสาธารณสุขคูเวต มีแผนการที่จะสร้างศูนย์สุขภาพ (Health Center) แห่งใหม่อีก 32 แห่ง โดยศูนย์สุขภาพดังกล่าว จะมีแพทย์ จำนวน 313 คน เภสัชกร 179 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคทางการแพทย์ 145 คนและพยาบาลอีก 134 คน เพื่อรองรับผู้ป่วยชาวคูเวตและชาวต่างชาติที่อาศัยอยู่ในคูเวต

ทั้งนี้ โครงการก่อสร้างโรงพยาบาลของรัฐขนาดใหญ่ดังกล่าวข้างต้นจะช่วยให้คูเวตมีโรงพยาบาลและสถานพยาบาลที่สามารถรองรับผู้ป่วยได้ จำนวน 160,000 ราย และถือว่าสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของเจ้าผู้ครองคูเวตที่ประสงค์จะพัฒนามาตรฐานทางการแพทย์ในคูเวตให้ได้มาตรฐานในระดับสากลเพื่อรองรับการรักษาพยาบาลผู้ป่วยชาวคูเวต ตลอดจนส่งเสริมให้คูเวตเป็นศูนย์กลางทางด้านการแพทย์ (Medical Hub) ในภูมิภาคตะวันออกกลาง เพื่อดึงดูดให้ชาวต่างชาติเข้ามารักษาพยาบาลในคูเวตต่อไป

3.4.5 ตลาดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในคูเวตของไทยมีคู่แข่งที่สำคัญจากประเทศในเอเชีย โดยเฉพาะจากเกาหลีใต้และอินเดียที่เข้าไปส่งเสริมการท่องเที่ยวในคูเวตในช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมา ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.4.5.1 เกาหลีใต้

รัฐบาลเกาหลีใต้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพอย่างมากและผลักดันให้เกาหลีใต้เป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ในเอเชีย (Medical Hub of Asia) โดยรัฐบาลเกาหลีใต้ประกาศให้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเป็น 1 ใน 17 อุตสาหกรรมสำคัญของประเทศ และร่วมมือกับภาคเอกชนในการก่อสร้างโครงการ The Jeju Health Town บนเกาะเชจู เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้าไปรักษาพยาบาลในเกาหลีใต้มากยิ่งขึ้น ซึ่งรวมถึงผู้ป่วยชาวคูเวต นอกจากนี้ ผู้นำของคูเวตและเกาหลีใต้เล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะส่งเสริมความร่วมมือด้านการแพทย์ระหว่างกันให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น โดยเมื่อ พ.ศ. 2558 คูเวตและเกาหลีใต้ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการแพทย์และสาธารณสุขระหว่างกัน ซึ่งส่งผลให้โรงพยาบาล Ahnkang ของเกาหลีใต้ ซึ่งเป็นโรงพยาบาลเอกชนที่มีความเชี่ยวชาญด้านโรคกระดูกเข้าไปร่วมลงทุนกับภาคเอกชนคูเวตในการเปิดโรงพยาบาล Ahnkang ในคูเวต ซึ่งถือว่าเป็นโรงพยาบาลเกาหลีใต้แห่งแรกในคูเวต

เมื่อวันที่ 30 เมษายน-3 พฤษภาคม พ.ศ. 2562 นาย Lee Nak-yeon นายกรัฐมนตรีเกาหลีใต้ได้เดินทางเยือนคูเวตอย่างเป็นทางการ²³ ซึ่งนายกรัฐมนตรีของเกาหลีใต้และคูเวตได้เห็นพ้องร่วมกันในการส่งเสริมความร่วมมือทวิภาคีในด้านต่างๆ ให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น ซึ่งรวมถึงความร่วมมือด้านการแพทย์และสาธารณสุข โดยทั้งสองฝ่ายได้ลงนามในความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างกระทรวงสาธารณสุขคูเวตกับกระทรวงสาธารณสุขและสวัสดิการสังคมเกาหลีใต้ รวมทั้งการ

²³ สถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต, นายกรัฐมนตรีเกาหลีใต้เยือนคูเวต, โทรเลข ที่ KWI187/2562 (7 พฤษภาคม 2562).

แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ระหว่างกัน นอกจากนี้ หน่วยงาน Korea Land and Housing Corporation ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของเกาหลีใต้ได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาลคูเวตในการออกแบบก่อสร้างโครงการ South Saad Al-Abdullah ซึ่งเป็นการก่อสร้างเมืองอัจฉริยะ (Smart City) แห่งแรกของคูเวต โดยจะมีศูนย์การแพทย์ (Medical Center) อยู่ในโครงการดังกล่าวด้วย

3.4.5.2 อินเดีย

รัฐบาลอินเดียมีนโยบายผลักดันประเทศให้เป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ (Medical Hub) ใน 2 ประเภท ได้แก่ (1) การแพทย์ที่มีราคาย่อมเยา และ (2) การเป็นศูนย์กลางของการส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Hub) โดยเฉพาะการรักษาแบบอายุรเวท (Ayurveda) และรัฐบาลอินเดียได้เริ่มเข้าไปส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในคูเวตมากยิ่งขึ้น โดยสุขภาพลักษณะของการมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ และสถานพยาบาลที่มีเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ครบครันได้รับการยอมรับในระดับสากล แต่ค่ารักษาพยาบาลต่ำกว่าประเทศตะวันตกมาก อีกทั้งมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายเหมาะสำหรับผู้ป่วยและครอบครัวที่ติดตามผู้ป่วยและมีความสะดวกในการเดินทางไปรักษาพยาบาลในอินเดีย เนื่องจากอยู่ไม่ไกลจากคูเวตใช้เวลาในการเดินทางเพียง 3-4 ชั่วโมง

3.5 ปัจจัยในไทยที่อาจส่งผลกระทบต่อ การส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทยในคูเวต ในระหว่าง พ.ศ. 2560-2562

แม้ว่าปัจจุบันไทยยังคงเป็นประเทศที่ชาวคูเวตนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อรักษาสุขภาพมากที่สุดประเทศหนึ่ง แต่ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา หน่วยงานภาครัฐและเอกชนคูเวตจำนวนมากได้ร้องเรียนเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลของผู้ป่วยชาวคูเวตในโรงพยาบาลเอกชนของไทยที่มีราคาแพงและปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นทุกปี การแข่งขันของโรงพยาบาลเอกชนของไทยในการดึงดูดให้ผู้ป่วยชาวคูเวตเข้าไปรักษาตัวในโรงพยาบาลของตนมากขึ้น โดยเฉพาะโรงพยาบาลเอกชนขนาดกลางของไทยที่มีการเสนอราคาค่ารักษาพยาบาลที่ต่ำกว่าโรงพยาบาลขนาดใหญ่ แต่ลดการให้บริการทางการแพทย์ลง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของมาตรฐานทางการแพทย์ของโรงพยาบาลเอกชนของไทยโดยรวม การรักษาผู้ป่วยชาวคูเวตในบางกรณีใช้เวลานานเกินไปหรือ การตรวจวินิจฉัยโรคที่เกินความจำเป็น ทำให้ผู้ป่วยชาวคูเวตต้องจ่ายค่ารักษาพยาบาลเพิ่มมากขึ้น การเรียกร้องให้โรงพยาบาลและสถานพยาบาลไทยรักษามาตรฐานการรักษาพยาบาลและพัฒนาเทคโนโลยีด้านการแพทย์ให้ล้ำหน้าอยู่เสมอเพื่อสามารถแข่งขันกับประเทศต่างๆ ได้ ตลอดจนปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ในไทย เนื่องจากภาครัฐยังไม่สามารถผลิตบุคลากรทางการแพทย์ได้เพียงพอและข้อจำกัดด้านหลักสูตรทางการแพทย์นานาชาติในไทย ซึ่งยังมีไม่มากนัก เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีการร้องเรียนเกี่ยวกับนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของรัฐบาลไทยในปัจจุบัน²⁴ ทำให้ค่าบริการทางการแพทย์และค่ายาในโรงพยาบาลเอกชนของไทยมีราคาแพง อีกทั้งโรงพยาบาลเอกชนไทยมุ่งหวังที่จะให้บริการทางการแพทย์แก่ผู้ป่วยชาวต่างชาติเป็นหลักและเพิกเฉยที่จะให้บริการทางการแพทย์แก่ชาวไทย เนื่องจากผู้ป่วยชาวไทยมิใช่กลุ่มเป้าหมายหลักในการทำรายได้ของโรงพยาบาล

²⁴ Govt defends new plan for health tourism [Online], Available from : www.bangkokpost.com. [July 13, 2019].

เอกชนไทย ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิทธิการเข้ารับการรักษายาบาลอย่างเท่าเทียมในโรงพยาบาลเอกชนของคนไทยด้วย

ดังนั้น เจ็อนไขต่างๆ ข้างต้นที่เกิดขึ้นทั้งปัจจัยในคูเวตและในไทยอาจส่งผลให้รัฐบาลคูเวตเข้มงวดในการจัดส่งผู้ป่วยชาวคูเวตไปรักษาพยาบาลในไทยมากขึ้น เพื่อเป็นการประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาล ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของสถานเอกอัครราชทูตและทีมประเทศไทยในคูเวตด้วย

3.6 การสัมภาษณ์ข้อคิดเห็นของบุคคลต่างๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวต

3.6.1 การสัมภาษณ์ นาย Abdullah Alajmi, First Secretary and Consul, Embassy of the State of Kuwait to the Kingdom of Thailand²⁵ เกี่ยวกับปัจจัยที่ดึงดูดให้ชาวคูเวตเดินทางมารักษาพยาบาลในไทย ซึ่งนาย Abdullah Alajmi ให้ข้อมูลว่าสถานเอกอัครราชทูตคูเวตประจำไทยมีผู้ช่วยทูตทหาร (Defence Attache) ทำหน้าที่ดูแลผู้ป่วยชาวคูเวต ที่เป็นข้าราชการกระทรวงกลาโหมและครอบครัวที่เข้ามารักษาตัวในไทย ขณะที่สถานเอกอัครราชทูตคูเวตประจำไทยจะดูแลผู้ป่วยชาวคูเวตที่เป็นบุคคลทั่วไปที่กระทรวงสาธารณสุขคูเวตเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลในไทย โดยรัฐบาลคูเวตนิยมส่งผู้ป่วยชาวคูเวตมารักษาพยาบาลในไทยมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 ในภูมิภาคเอเชีย เนื่องจากมีความพอใจต่อมาตรฐานการรักษาพยาบาลของไทยที่อยู่ในระดับสากล แต่ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลถูกกว่าประเทศตะวันตกและชื่นชมการให้บริการและการดูแลเอาใจใส่ของสถานพยาบาลไทยต่อผู้ป่วยชาวคูเวตและครอบครัวที่ติดตามผู้ป่วยเป็นอย่างดี ตลอดจนการที่ไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและหลากหลายเหมาะแก่การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนระหว่างรักษาตัวในไทย ทั้งนี้ ใน พ.ศ. 2561 รัฐบาลคูเวตได้ส่งผู้ป่วยชาวคูเวตมารักษาตัวในไทยจำนวน 1,063 ราย โดยกระทรวงกลาโหมและกระทรวงสาธารณสุขคูเวตรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลดังกล่าว

ส่วนอุปสรรคสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทย ได้แก่ (1) ปัจจุบันค่ารักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชนของไทยมีอัตราเพิ่มสูงขึ้นทุกปีโดยไม่ทราบเหตุผล ซึ่งตนเห็นว่าหากเมื่อใดที่ค่ารักษาพยาบาลในไทยสูงใกล้เคียงกับประเทศตะวันตก ก็จะทำให้ชาวคูเวตเลือกที่จะเดินทางไปรักษาพยาบาลในประเทศตะวันตกแทนการมารักษาพยาบาลในไทย (2) ปัจจุบันสถานพยาบาลเอกชนไทยต้องเผชิญกับคู่แข่งที่สำคัญในภูมิภาคเอเชีย อาทิ เกาหลีใต้ ซึ่งขณะนี้เริ่มมีผู้ป่วยชาวคูเวตเข้าไปรักษาพยาบาลมากขึ้นและเป็นลำดับที่ 2 รองจากไทย เนื่องจากเกาหลีใต้มีสถานพยาบาลและเทคโนโลยีด้านการแพทย์สูง ตลอดจนค่ารักษาพยาบาลของผู้ป่วยในเกาหลีใต้ถูกกว่าประเทศตะวันตกและในบางสาขาก็ใกล้เคียงกับไทยและ (3) สถานพยาบาลไทยต้องมีการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการแพทย์ให้มีความเป็นเลิศอยู่เสมอเพื่อจะสามารถแข่งขันกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาค ซึ่งได้ประกาศตัวเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ (Medical Hub) เช่นเดียวกับไทย ได้แก่ มาเลเซีย สิงคโปร์ เกาหลีใต้และอินเดีย

²⁵ สัมภาษณ์ Abdullah Alajmi, First Secretary and Consul, Embassy of the State of Kuwait to Thailand, Bangkok, 5 July 2019.

3.6.2 การสัมภาษณ์ นาย Charles James Wright, Director of Business Development and Support Services โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์²⁶ เกี่ยวกับปัจจัยที่ดึงดูดให้ชาวคูเวตเดินทางมารักษาพยาบาลในไทย ซึ่งนาย Charles James Wright ให้ข้อมูลว่า ปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ (1) มาตรฐานและเทคโนโลยีด้านการแพทย์และความพร้อมของสถานพยาบาลเอกชนของไทย เป็นที่ยอมรับในระดับสากลมีบริการครบวงจร (2) แพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ของไทยมีความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะทางสามารถรองรับอุปสงค์ของผู้ป่วยต่างชาติ เช่น โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ มีแพทย์กว่า 1,300 คนและล่ามที่รู้ภาษาอารบิกกว่า 100 คน ทำให้โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ได้รับความนิยมเป็นอันดับที่ 1 ของผู้ป่วยชาวคูเวต เนื่องจากผู้ป่วยได้รับความสะดวกในการบริการครบวงจร อีกทั้งค่ารักษาพยาบาลยังถูกกว่าประเทศยุโรปหรือสหรัฐอเมริกา (3) สถานพยาบาลและผู้ให้บริการทางการแพทย์ของไทยมีจิตบริการ (Service Mind) มีอัธยาศัยและความมีน้ำใจสูง เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค เช่น สิงคโปร์ เกาหลีใต้และมาเลเซีย (4) ไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายและเป็นที่รู้จักในระดับโลก ทำให้ผู้ป่วยและครอบครัวสามารถเดินทางไปพักผ่อนยังสถานที่ต่างๆ ในระหว่างรักษาตัวในไทย

ส่วนปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทยในคูเวต ได้แก่ (1) การร้องเรียนจากผู้ป่วยชาวคูเวตเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชนของไทยที่มีราคาแพงและปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นทุกปี (2) การแข่งขันของโรงพยาบาลเอกชนขนาดเล็ก/กลางของไทยในการดึงดูดให้ผู้ป่วยชาวคูเวตเข้าไปรักษาตัวในโรงพยาบาลของตนมากขึ้น โดยใช้วิธีการเสนอราคาต่ำกว่าโรงพยาบาลขนาดใหญ่ แต่การให้บริการอาจไม่ครบวงจร ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงของมาตรฐานการรักษาพยาบาลของสถานพยาบาลไทยโดยรวมได้ (3) สถานพยาบาลในเกาหลีใต้เริ่มได้รับความนิยมจากผู้ป่วยชาวคูเวตมากยิ่งขึ้น เนื่องจากเกาหลีใต้มีแพทย์และมาตรฐานด้านการแพทย์ในระดับนานาชาติและพยายามเสนอราคาค่ารักษาพยาบาลที่ไม่สูงจากไทยมากนัก (4) ข้อร้องเรียนกรณีการรักษาผู้ป่วยชาวคูเวตของสถานพยาบาลบางแห่งใช้เวลานานเกินไปหรือการตรวจวินิจฉัยโรคที่เกินความจำเป็น ทำให้ผู้ป่วยชาวคูเวตต้องจ่ายค่ารักษาพยาบาลเพิ่มมากขึ้นหรือต้องพักรักษาตัวนานขึ้น และ (5) นโยบายของรัฐบาลคูเวตในการจัดส่งผู้ป่วยชาวคูเวตไปรักษาในต่างประเทศสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดขึ้นอยู่กับระดับความสัมพันธ์ระหว่างคูเวตกับประเทศนั้นๆ

3.6.3 การสัมภาษณ์ นาย Park Byoung Seob, Counsellor, Embassy of the Republic of Korea in Kuwait²⁷ เกี่ยวกับปัจจัยที่ดึงดูดให้ชาวคูเวตเดินทางมารักษาตัวในไทยและเกาหลีใต้ ซึ่งนาย Park Byoung Seob ให้ข้อมูลว่า ปัจจุบันชาวคูเวตยังเดินทางไปรักษาพยาบาลในเกาหลีใต้ในจำนวนที่น้อยกว่าไทยมาก เนื่องจากเกาหลีใต้อยู่ห่างจากคูเวตมาก และขณะนี้ยังไม่มีเที่ยวบินตรงในเส้นทางคูเวต-เกาหลีใต้ ทำให้การเดินทางระหว่างสองประเทศต้องใช้เวลาเดินทางตลอดจนค่ารักษาพยาบาลในเกาหลีใต้ยังสูงกว่าไทย อย่างไรก็ตาม รัฐบาลเกาหลีใต้พยายามดึงดูดให้ชาวคูเวตเดินทางไปรักษาตัวในสถานพยาบาลเกาหลีใต้มากขึ้น โดยการอำนวยความสะดวกด้าน

²⁶ สัมภาษณ์ Charles James Wright, Director of International Business Development and Support Services, Bumrungrad International Hospital. Bangkok, 11 July 2019.

²⁷ สัมภาษณ์ Park Byoung Seob, Counsellor, Embassy of the Republic of Korea in Kuwait, 14 June 2019.

การตรวจลงตราให้แก่คนชาติคูเวตสามารถเดินทางเข้าไปเกาหลีใต้โดยไม่ต้องขอวีซ่าและสามารถพำนักได้เป็นเวลา 90 วัน และในกรณีชาวคูเวตเข้าไปรักษาตัวในโรงพยาบาลเกาหลีใต้เป็นเวลานานก็สามารถขอต่ออายุการพำนักในเกาหลีใต้อีกเป็นเวลา 1 ปี และผู้นำของทั้งสองประเทศยังมีความประสงค์ที่จะส่งเสริมความร่วมมือด้านการแพทย์ระหว่างกันให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ภายหลังจากที่นาย Lee Nak-yeon นายกรัฐมนตรีเกาหลีใต้เดินทางเยือนคูเวตเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2562 รัฐบาลเกาหลีใต้ได้ตกลงที่จะให้ความช่วยเหลือในการก่อสร้างและบริหารจัดการโรงพยาบาล Jahra Medical City ในคูเวต โดยโรงพยาบาลของมหาวิทยาลัยโซล (Seoul University) จะจัดส่งทีมแพทย์เข้าไปช่วยเหลือในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยในโรงพยาบาลดังกล่าว นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายยังเห็นพ้องร่วมกันที่จะเปิดทำการบินตรงในเส้นทางกรุงโซล-คูเวตเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างสองประเทศให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ปัจจุบันนักท่องเที่ยวชาวคูเวตเริ่มสนใจเข้าไปรักษาพยาบาลในเกาหลีใต้มากยิ่งขึ้นในด้านศัลยกรรมความงามและโรคกระดูก ซึ่งเกาหลีใต้มีความเชี่ยวชาญในด้านนี้

3.6.4 การสัมภาษณ์ นาย Sibi U S, Second Secretary, Embassy of India in Kuwait²⁸ เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวของอินเดียในคูเวต ซึ่งนาย Sibi U S แจ้งว่า ในช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมาชาวคูเวตได้เดินทางไปท่องเที่ยวเพื่อรักษาพยาบาลในอินเดียมากขึ้น เนื่องจากปัจจัยสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ (1) มาตรฐานทางการแพทย์ของอินเดียได้รับการยอมรับในระดับสากล โดยอินเดียมีแพทย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางจำนวนมาก (2) ค่ารักษาพยาบาลในอินเดียถูกกว่าประเทศตะวันตกมาก (3) การเดินทางจากคูเวตไปยังอินเดียมีความสะดวก เนื่องจากใช้เวลาเดินทางเพียง 3-4 ชั่วโมง นอกจากนี้ รัฐบาลอินเดียยังได้อำนวยความสะดวกให้แก่ชาวคูเวตที่เดินทางไปรักษาตัวในสถานพยาบาลในอินเดีย โดยการตรวจลงตราแบบ E-Visa ซึ่งจะได้รับอนุมัติภายใน 96 ชั่วโมงหลังจากยื่นคำร้องและสามารถพำนักอยู่ในประเทศได้ 90 วันและเข้าออกได้ 2-3 ครั้ง ตลอดจนการออกวีซ่าให้แก่ผู้ป่วยที่ต้องรักษาตัวในอินเดียเป็นเวลานาน สามารถพำนักอยู่ในอินเดีย ได้เป็นเวลา 1 ปี และเดินทางเข้า-ออกได้หลายครั้ง โดยต้องได้รับเอกสารรับรองการเป็นผู้ป่วยจากโรงพยาบาลในอินเดีย นอกจากนี้ รัฐบาลอินเดียเริ่มเข้าไปส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในคูเวตอย่างจริงจัง โดยเมื่อวันที่ 17-18 มีนาคม พ.ศ. 2562 กระทรวงการต่างประเทศอินเดียและสถานเอกอัครราชทูตอินเดียประจำคูเวตได้ร่วมกับสมาพันธ์ Confederation of Indian Industry จัดงาน Roadshow เพื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับศักยภาพของโรงพยาบาลเอกชนอินเดีย ภายใต้ชื่อ “Best of Indian Healthcare Expo 2019” โดยการนำโรงพยาบาลและสถานพยาบาลชั้นนำของอินเดีย จำนวน 27 ราย เข้าร่วมงานดังกล่าว ซึ่งถือว่าเป็นการจัดงาน Roadshow ครั้งแรกในตลาดคูเวต ซึ่งงานดังกล่าวประสบความสำเร็จอย่างมาก และภายหลังการจัดงานดังกล่าวทราบว่า โรงพยาบาลในอินเดียหลายแห่งได้รับการติดต่อจากบริษัททัวร์ต่างๆ ในคูเวต รวมทั้งชาวคูเวตที่สนใจจะเดินทางไปรักษาพยาบาลในอินเดียเพิ่มมากขึ้น โดยสถานเอกอัครราชทูตอินเดียประจำคูเวตคาดการณ์ว่า ในปี 2562 จะมีชาวคูเวตเข้าไปท่องเที่ยวเพื่อรักษาพยาบาลในอินเดียมากขึ้นกว่าในปี 2561 ทั้งนี้ รัฐบาลอินเดียเล็งเห็นถึงความสำคัญที่จะดำเนินโครงการ Roadshow ดังกล่าวในคูเวตอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เพื่อขยายส่วนแบ่งการตลาดด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในคูเวตให้เติบโตมากยิ่งขึ้น

²⁸ สัมภาษณ์ Sibi U S, Second Secretary, Embassy of India in Kuwait, 9 July 2019.

3.6.5 การสัมภาษณ์ นาย Aqeel Bokisha, Consultant to CEO โรงพยาบาลกรุงเทพ²⁹ เกี่ยวกับปัจจัยที่ดึงดูดให้ชาวคูเวตเดินทางมารักษาพยาบาลในไทย ตลอดจนอุปสรรคที่อาจส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวต ซึ่งนาย Aqeel Bokisha กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญได้แก่ (1) มาตรฐานการรักษาพยาบาลของโรงพยาบาลเอกชนไทยได้รับการยอมรับในระดับสากล แต่ค่ารักษาพยาบาลถูกกว่าประเทศตะวันตก (2) การดูแลผู้ป่วยของแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ของไทยที่ดีเยี่ยมและมีการให้บริการแบบครบวงจร เช่น มีล่ามภาษาอารบิกสำหรับผู้ป่วยชาวคูเวต เป็นต้น (3) ไทยมีสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงามและหลากหลาย ซึ่งผู้ป่วยชาวคูเวตและครอบครัวสามารถเดินทางไปท่องเที่ยวในระหว่างพักรักษาตัวในไทยเป็นเวลานาน

ส่วนอุปสรรคสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยได้แก่ (1) ค่ารักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชนของไทยที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี (2) การแข่งขันของโรงพยาบาลเอกชนขนาดเล็ก/กลางของไทยในการดึงดูดให้ผู้ป่วยชาวคูเวตเข้าไปรักษาตัวในโรงพยาบาลของตนมากขึ้น โดยใช้วิธีการเสนอราคาต่ำกว่าโรงพยาบาลขนาดใหญ่ แต่การให้บริการอาจไม่ครบวงจร ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงของมาตรฐานการรักษาพยาบาลของสถานพยาบาลไทยโดยรวมได้ และ (3) ประเด็นเกี่ยวกับการให้สิทธิยกเว้นการตรวจลงตราแก่ผู้หนังสือเดินทางบุคคลธรรมดาของคูเวตจากปัจจุบันที่อนุญาตให้พำนักไม่เกิน 30 วัน (พ. ๓๐) ซึ่งชาวคูเวตเห็นว่ายังไม่เพียงพอ โดยต้องการให้ฝ่ายไทยขยายเวลาเป็น 60 วัน

3.6.6 การสัมภาษณ์ นาย Bipin Balakrishnan, Country Manager in Kuwait ของสายการบิน Jet Airways³⁰ เกี่ยวกับปัจจัยที่ดึงดูดให้ชาวคูเวตเดินทางไปรักษาพยาบาลในไทย ตลอดจนอุปสรรคที่อาจส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวต ซึ่งนาย Bipin Balakrishnan ให้ข้อมูลว่าปัจจุบันไทยยังเป็นประเทศที่ชาวคูเวตนิยมเดินทางไปรักษาพยาบาลมากที่สุดประเทศหนึ่งเนื่องจากมาตรฐานทางการแพทย์ของไทยเป็นที่ยอมรับในระดับสากลและค่ารักษาพยาบาลยังถูกกว่าประเทศตะวันตก อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันประเทศไทยในเอเชียหลายประเทศ โดยเฉพาะอินเดียได้เริ่มเข้ามาส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในคูเวตอย่างจริงจังเพื่อดึงดูดให้ชาวคูเวตไปรักษาพยาบาลในประเทศของตนมากขึ้น โดยเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2562 รัฐบาลอินเดียเพิ่งจัดงาน Roadshow ขึ้นที่คูเวตเพื่อประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของตนในคูเวต ซึ่งการจัดงานดังกล่าวประสบความสำเร็จอย่างมาก เนื่องจากสามารถประชาสัมพันธ์ให้ชาวคูเวตทราบถึงศักยภาพและมาตรฐานด้านการแพทย์ของอินเดียมากขึ้น โดยอินเดียมีจุดแข็งที่สามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ในด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ รวม 4 ด้าน ได้แก่ (1) มาตรฐานด้านการแพทย์ของอินเดียเป็นที่ยอมรับในระดับสากล (2) ค่ารักษาพยาบาลในอินเดียยังถูกกว่าประเทศอื่นๆ มาก (3) การที่อินเดียมีสถานที่ท่องเที่ยวหลากหลายและมีประเพณีวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ ทำให้ผู้ป่วยชาวต่างชาติตัดสินใจเข้าไปรักษาพยาบาลในอินเดียและใช้โอกาสนี้ในการท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน และ (4) การเดินทางจากคูเวตไปยังอินเดียมีความสะดวกรวดเร็วและใช้เวลาไม่นานเพียง 3-4 ชั่วโมง โดยปัจจุบันมีสายการบินต่างๆ จำนวน 11 สายการบินทำการบินจากคูเวตไปยังเมืองต่างๆ ของอินเดีย รวม 11 เมือง ได้แก่ (1) Kuwait Airways (2) Air India (3) Al-Jazeera (4) Indigo (5) Emirates

²⁹ Aqeel Bokisha, Consultant to CEO of Bangkok Hospital, Bangkok. สัมภาษณ์, 5 July 2019.

³⁰ Bipin Balakrishnan, Country Manager of Jet Airways, Kuwait. สัมภาษณ์, 8 May 2019.

Airlines (6) Etihad Airway (7) Qatar Airway (8) Gulf Air (9) Oman Air (10) Fly Dubai และ (11) Air Arabia นอกจากนี้ ปัจจุบันชาวคูเวตส่วนใหญ่จะนิยมเดินทางไปรักษาพยาบาลในอินเดียที่ เมืองเจนไน เบงกอลูร์และกรุงนิวเดลี และอีกส่วนหนึ่งนิยมเดินทางไปยังเมืองเคราล่าและโคชิเพื่อ รักษาพยาบาลแบบอายุรเวท ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้อาจส่งผลให้อินเดียเป็นคู่แข่งสำคัญของประเทศ ต่างๆ ในตลาดคูเวต ซึ่งรวมถึงไทยด้วย

3.6.7 การสัมภาษณ์ นาย Reaven D' Souza, Managing Editor of The Times Kuwait³¹ เกี่ยวกับปัจจัยที่ดึงดูดให้ชาวคูเวตเดินทางมารักษาพยาบาลในไทย ซึ่งนาย Reaven D Souza ให้ ข้อมูลว่า ตนได้ร่วมกับคณะสื่อโทรทัศน์ของคูเวต รวม 4 รายเดินทางเยือนไทยระหว่างวันที่ 24-31 มีนาคม พ.ศ. 2562 ตามคำเชิญของนายดุสิต เมนะพันธุ์ เอกอัครราชทูต ณ คูเวต ซึ่งคณะสื่อโทรทัศน์ คูเวตได้มีโอกาสเข้าเยี่ยมชมกิจการของโรงพยาบาลกรุงเทพพัทยา จ.ชลบุรี ทำให้คณะได้เห็นถึง เทคโนโลยีและมาตรฐานทางการแพทย์ของโรงพยาบาลเอกชนไทย รวมถึงการบริการและดูแลเอาใจ ใส่ของทีมแพทย์และพยาบาลไทยต่อผู้ป่วยชาวคูเวตอย่างดียิ่ง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยเป็นที่นิยมของชาวคูเวต

ส่วนอุปสรรคที่อาจส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวต ตนเห็นว่าอาจเกิดจากปัจจัยภายในคูเวต อาทิ (1) สถานะเศรษฐกิจภายในคูเวตโดยรวมที่ยังไม่ฟื้นคืน จากเงินรายได้เข้าประเทศของคูเวตที่ลดลงจากราคาน้ำมันที่ต่ำลง (2) นโยบายของรัฐบาลคูเวตที่ ต้องการพัฒนามาตรฐานด้านการแพทย์ในคูเวตให้ดีขึ้นเพื่อให้สามารถรองรับการรักษาพยาบาลของ ผู้ป่วยชาวคูเวตมากยิ่งขึ้น และ (3) คู่แข่งของไทยในตลาดคูเวต ได้แก่ อินเดียกับเกาหลีใต้ ซึ่งเริ่ม ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและศักยภาพของสถานพยาบาลในประเทศของตนอย่าง จริงจังมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในกรณีของอินเดียซึ่งมีจุดแข็งที่จะสามารถขยายตลาดด้านนี้ในคูเวต เนื่องจากปัจจัยสำคัญหลายประการ ได้แก่ (1) มาตรฐานทางการแพทย์ของอินเดียเป็นที่ยอมรับมาก ยิ่งขึ้นในระดับสากล (2) ค่ารักษาพยาบาลในอินเดียถูกกว่าประเทศตะวันตกมาก (3) การใช้ภาษาอังกฤษอย่างแพร่หลายในอินเดียทำให้ง่ายสำหรับผู้ป่วยชาวคูเวตในการติดต่อสื่อสาร (4) อาหารฮาลาล ที่มีอย่างแพร่หลายในทุกๆ เมืองในอินเดีย ซึ่งเหมาะสำหรับผู้ป่วยชาวคูเวตและครอบครัวที่เป็นชาว มุสลิม และ (5) อินเดียอยู่ไม่ไกลจากคูเวตใช้เวลาเดินทางเพียง 3-4 ชั่วโมง นอกจากนั้น การที่รัฐบาล อินเดียได้จัดงาน Roadshow เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในคูเวต เมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2562 ทำให้ชาวคูเวตและชาวต่างชาติที่พำนักอยู่ในคูเวตได้เห็นถึงศักยภาพและมาตรฐานการ รักษาพยาบาลของอินเดียมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ทราบว่าขณะนี้ สถานพยาบาลอินเดียมีความสนใจที่จะทำ ตลาดในคูเวตอย่างต่อเนื่องและมีแนวคิดที่จะจัดตั้งตัวแทนของสถานพยาบาลอินเดียในคูเวตเป็น Referral office ทำหน้าที่จัดส่งผู้ป่วยไปรักษาตัวในอินเดียด้วย

3.6.8 การสัมภาษณ์ นาย Yousef Hayouk, Manager of Finder Agency In Kuwait³² ซึ่งเป็นบริษัทประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในคูเวตเกี่ยวกับปัจจัยที่ดึงดูดให้ชาวคูเวต นิยมเดินทางไป ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในไทย ซึ่งนาย Hayouk กล่าวว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุด ได้แก่ (1) ค่ารักษาพยาบาล ในไทยซึ่งถูกกว่าการเดินทางไปรักษาที่ยุโรปสองเท่า (2) ไทยมีแพทย์ที่มีชื่อเสียงโดยเฉพาะแพทย์ที่

³¹ สัมภาษณ์ Reaven D' Souza, Managing Editor of The Times Kuwait, 10 May 2019.

³² สัมภาษณ์ Yousef Hayouk, Manager of Finder Agency, Kuwait, 9 July 2019.

จบการศึกษาจากสหรัฐอเมริกาและโรงพยาบาล 3 แห่งที่ชาวคูเวตนิยมไปใช้บริการมากที่สุด ได้แก่ โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ โรงพยาบาลกรุงเทพและโรงพยาบาลเวชธานี (ด้านโรคกระดูก) (3) ไทยมีสถานที่พักผ่อนที่สวยงามและหลากหลายและโรงแรมมีราคาไม่แพง และ (4) นอกจากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพแล้ว ไทยยังมีสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ ที่ชาวคูเวตสามารถพาครอบครัวไปพักผ่อนหย่อนใจได้

ส่วนอุปสรรคที่อาจส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทย ได้แก่ (1) คู่แข่งของไทยในตลาดคูเวต เช่น อินเดียที่มีค่ารักษาพยาบาลถูกกว่าไทยและมีแพทย์ที่มีชื่อเสียงเช่นกัน และ (2) รัฐบาลคูเวตยังนิยมส่งผู้ป่วยคูเวตไปรักษาพยาบาลในประเทศยุโรปและสหรัฐอเมริกามากกว่าไทย ซึ่งในกรณีที่ผู้ป่วยไม่ต้องจ่ายค่ารักษาพยาบาลเอง ผู้ป่วยไม่สามารถเลือกประเทศที่จะไปใช้บริการได้

3.6.9 การสัมภาษณ์ นาย Hisham Huneidi, Consultant of ACE Health Travels and Ajwaa Tourism in Kuwait³³ ซึ่งเป็นบริษัทประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในคูเวตเกี่ยวกับปัจจัยที่ดึงดูดให้ชาวคูเวตนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในไทย ซึ่งนาย Huneidi กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญคือ (1) ค่ารักษาพยาบาลในไทย ที่สมเหตุสมผลเมื่อเทียบกับคุณภาพของการรักษาพยาบาล (2) การให้บริการและการดูแลเอาใจใส่ต่อผู้ป่วยของทีมแพทย์และพยาบาลไทย และ 3) การที่คนไทยเป็นคนมีน้ำใจ มีอัธยาศัยและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อชาวต่างชาติ

ส่วนอุปสรรคที่อาจส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทย ได้แก่ ค่ารักษาพยาบาลในไทยปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ทำให้การแข่งขันกับประเทศอื่นๆ เช่น อินเดียมีความลำบากมากขึ้น เนื่องจากผู้ป่วยชาวคูเวตสามารถเลือกที่จะเดินทางไปยังอินเดียและใช้บริการทางการแพทย์ในลักษณะเดียวกันในราคาที่ต่ำกว่าไทยมาก

3.6.10 การสัมภาษณ์ นาย Hani Mahmoud, Manager of Rayan Travel Agency in Kuwait³⁴ ซึ่งเป็นบริษัทประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในคูเวตเกี่ยวกับปัจจัยที่ดึงดูดให้ชาวคูเวตนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในไทย ซึ่งนาย Hani Mahmoud กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญคือ โรงพยาบาลไทยมีการให้บริการที่ดีและค่ารักษาพยาบาลไม่แพงเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศตะวันตก

ส่วนอุปสรรคของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวต ได้แก่ (1) ประเทศอื่นๆ เริ่มปรับค่ารักษาพยาบาลลดลงเพื่อให้แข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้ แต่ค่ารักษาพยาบาลในไทยกลับเพิ่มสูงขึ้นทุกปี (2) การส่งผู้ป่วยชาวคูเวตไปรักษาพยาบาลในต่างประเทศขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลคูเวตว่าจะส่งผู้ป่วยไปรักษาตัวในประเทศใด และ (3) ขณะนี้หลายประเทศได้ทำการตลาดเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของตนในคูเวตมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอินเดีย ซึ่งในอนาคตอาจเป็นคู่แข่งของไทยในตลาดคูเวตได้

³³ สัมภาษณ์ Hisham Huneidi, Consultant of ACE Health Travels and Ajwaa Tourism, Kuwait, 9 July 2019.

³⁴ สัมภาษณ์ Hani Mahmoud, Manager of Rayan Travel Agency, Kuwait, 9 July 2019.

3.7 สรุปผลการสัมภาษณ์ข้อคิดเห็นของบุคคลต่างๆ เกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวต

จากการสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ ทำให้ได้รับทราบถึงข้อคิดเห็นของผู้ถูกสัมภาษณ์เกี่ยวกับจุดแข็งจุดอ่อนและอุปสรรคของการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวต โดยสรุป ดังนี้

ผู้ถูกสัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าจุดแข็งของไทย ได้แก่ (1) มาตรฐานทางการแพทย์ของไทยที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล แต่ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลยังถูกกว่าประเทศตะวันตก (2) ซินชมการให้บริการและการดูแลเอาใจใส่ของสถานพยาบาลไทยต่อผู้ป่วยชาวคูเวตและครอบครัวที่ติดตามผู้ป่วยเป็นอย่างดี (3) การที่คนไทยเป็นคนมีน้ำใจ มีอัธยาศัยและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อชาวต่างชาติ และ (4) การที่ไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและหลากหลายเหมาะสมแก่ การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนระหว่างรักษาตัวในไทย

ส่วนจุดอ่อนและอุปสรรคของไทย ได้แก่ (1) การร้องเรียนจากผู้ป่วยชาวคูเวตเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชนของไทยที่มีราคาแพงและปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (2) ข้อร้องเรียนกรณีการรักษาผู้ป่วยชาวคูเวตของสถานพยาบาลบางแห่งใช้เวลานานเกินไปหรือการตรวจวินิจฉัยโรคที่เกินความจำเป็น ทำให้ผู้ป่วยชาวคูเวตต้องจ่ายค่ารักษาพยาบาลเพิ่มมากขึ้นหรือต้องพักรักษาตัวนานขึ้น (3) การแข่งขันของโรงพยาบาลเอกชนขนาดเล็ก/กลางของไทยในการดึงดูดให้ผู้ป่วยชาวคูเวตเข้าไปรักษาตัวในโรงพยาบาลของตนมากขึ้น โดยใช้วิธีการเสนอราคาที่ต่ำกว่าโรงพยาบาลขนาดใหญ่ แต่การให้บริการอาจไม่ครบวงจร ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงของมาตรฐานการรักษาพยาบาลของสถานพยาบาลไทยโดยรวมได้ 4) ปัจจุบันสถานพยาบาลเอกชนไทยต้องเผชิญกับคู่แข่งที่สำคัญในภูมิภาคเอเชีย โดยเฉพาะเกาหลีใต้และอินเดียที่ได้เข้าไปส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของตนมากขึ้นในตลาดคูเวต และ 5) การส่งผู้ป่วยชาวคูเวตไปรักษาพยาบาลในต่างประเทศขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลคูเวตว่าจะส่งผู้ป่วยไปรักษาตัวในประเทศใด

3.8 ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม (SWOT Analysis) ของการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวต

Strength	Weakness
<u>ปัจจัยในไทย</u> 1. มาตรฐานด้านการแพทย์และสถานพยาบาลของไทยได้รับการยอมรับในระดับสากล โดยปัจจุบันโรงพยาบาลเอกชนของไทยได้รับการรับรองมาตรฐานนานาชาติแบบ JCI (Joint Comission International) ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติจากประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 67 แห่ง ซึ่งมากที่สุดเ็นเอเชียและเป็นอันดับที่ 4 ของโลก 2. แพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ของไทย มี	<u>ปัจจัยในไทย</u> 1. อัตราค่ารักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชนของไทยปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี 2. ข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการรักษาผู้ป่วยชาวคูเวตในบางกรณีที่ใช้เวลานานเกินไปหรือการตรวจวินิจฉัยโรคที่เกินความจำเป็น ส่งผลให้ผู้ป่วยชาวคูเวตต้องจ่ายค่ารักษาพยาบาลเพิ่มมากขึ้นหรือต้องรักษาตัวในไทยนานขึ้น ซึ่งทำให้ผู้ป่วยมีความไม่พอใจ 3. การแข่งขันของโรงพยาบาลเอกชนของไทยใน

Strength	Weakness
ความรู้ความเชี่ยวชาญสามารถรองรับอุปสงค์ของการรักษาพยาบาลชาวต่างชาติ 3. ค่ารักษาพยาบาลในไทยมีราคาที่เหมาะสมเมื่อเทียบกับคุณภาพและถูกกว่าประเทศตะวันตก ตลอดจนความพร้อมของโรงพยาบาลเอกชนชั้นนำของไทยที่มีบริการครบวงจร 4. ผู้ให้บริการทางการแพทย์ของไทยมีจิตบริการ (Service Mind) มีอัธยาศัยและความมีน้ำใจสูงเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค เช่น สิงคโปร์ มาเลเซียและเกาหลีใต้ 5. มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายและเป็นที่รู้จักในระดับโลก ทำให้ผู้ป่วยสามารถเดินทางไปท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ ในระหว่างรักษาตัวในไทย 6. มีแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (Medical Hub) (พ.ศ. 2560–2569) ระยะ 10 ปี รวมทั้งมีการจัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติ ซึ่งทำหน้าที่บริหารและขับเคลื่อนนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยของทุกหน่วยงานเพื่อให้เป็นไปทิศทางเดียวกัน	การดึงดูดให้ผู้ป่วยชาวคูเวตเข้าไปรักษาตัวในโรงพยาบาลของตนมากขึ้น โดยเฉพาะโรงพยาบาลเอกชนขนาดเล็ก/กลางที่มีการเสนอราคาค่ารักษาพยาบาลที่ต่ำกว่าโรงพยาบาลขนาดใหญ่ แต่การให้บริการอาจไม่ครบวงจร ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงของมาตรฐานการรักษาพยาบาลของโรงพยาบาลเอกชนไทยโดยรวมได้ 4. มีปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ในไทย เนื่องจากภาครัฐยังไม่สามารถผลิตบุคลากรทางการแพทย์ได้เพียงพอ 5. กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจสุขภาพยังเป็นปัญหาและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจของโรงพยาบาลเอกชนไทย เช่น การโฆษณาประชาสัมพันธ์สถานพยาบาลของไทยต้องได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อน 6. ไทยยังขาดการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางการแพทย์อย่างเป็นระบบเพื่อรองรับการจัดการบริการสุขภาพที่เป็น Trend และสอดคล้องกับเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว 7. ข้อจำกัดด้านหลักสูตรทางการแพทย์นานาชาติในไทย ซึ่งยังมีไม่มากนัก

Opportunity	Threats
ปัจจัยในไทย 1. ตลาดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมีขนาดใหญ่และขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้าน Wellness Tourism 2. การรวมกลุ่มของประเทศในภูมิภาคภายใต้กรอบความตกลงต่างๆ ทำให้การเคลื่อนย้ายของประชากรมีความสะดวกและรวดเร็วขึ้น ตลอดจนการเติบโตของการค้าและการลงทุนในธุรกิจสุขภาพที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง	ปัจจัยในคูเวต 1. สถานะเศรษฐกิจภายในประเทศคูเวตที่ยังมีความผันผวนจากการที่ราคาค่าน้ำมันดิบในตลาดโลกลดลง ทำให้เงินรายได้เข้าประเทศของคูเวตลดลง 2. ปัญหาการทุจริตประพตมิชอบในกระบวนการจัดส่งผู้ป่วยชาวคูเวตไปรักษาตัวในต่างประเทศของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของคูเวต ทำให้รัฐบาลคูเวตมีแนวคิดที่จะปฏิรูประบบการ

Opportunity	Threats
3. ผู้ป่วยชาวคูเวตยังนิยมแสวงหาการรักษาพยาบาลนอกประเทศ เนื่องจากสถานพยาบาลในคูเวตยังไม่ได้รับมาตรฐานในระดับสากลและแพทย์ส่วนใหญ่เป็นชาวอียิปต์และเลบานอน ซึ่งยังไม่เป็นที่ยอมรับของชาวคูเวต	บริหารจัดการในการส่งผู้ป่วยชาวคูเวตไปรักษาพยาบาลในต่างประเทศเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาลมากยิ่งขึ้น 3. รัฐบาลคูเวตได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศคูเวตสู่ปี ค.ศ. 2035 ภายใต้ชื่อ “New Kuwait 2035” โดยมีแผนการที่จะพัฒนาคูเวตให้เป็นศูนย์กลางพาณิชย์และการเงินในภูมิภาคตะวันออกกลาง รวมทั้งเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ (Medical Hub) เพื่อรองรับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในภูมิภาค 4. รัฐบาลคูเวตมีนโยบายที่จะพัฒนามาตรฐานทางการแพทย์ในคูเวตให้ได้มาตรฐานในระดับสากล โดยมีโครงการก่อสร้างโรงพยาบาลของรัฐขนาดใหญ่ที่ทันสมัย จำนวน 8 แห่งภายในปี 2565 เพื่อรองรับผู้ป่วยชาวคูเวตและสนับสนุนให้ชาวคูเวตรักษาพยาบาลในประเทศมากขึ้น 5. คู่แข่งสำคัญของไทยในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทยในคูเวต โดยเฉพาะเกาหลีใต้และอินเดีย ซึ่งได้ประกาศตัวเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ในเอเชียเช่นเดียวกับไทยและได้เข้าไปรุกตลาดคูเวตอย่างจริงจังเพื่อดึงดูดชาวคูเวตให้เดินทางไปรักษาพยาบาลในประเทศของตนมากขึ้น 6. นโยบายของรัฐบาลคูเวตในการจัดส่งผู้ป่วยชาวคูเวตไปรักษาในต่างประเทศสามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอและขึ้นอยู่กับสถานะความสัมพันธ์ระหว่างคูเวตกับประเทศนั้นๆ

จากผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามของการส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทยในคูเวต สรุปได้ว่าจุดแข็งที่สำคัญของไทย คือ มาตรฐานและบุคลากรด้านการแพทย์ ตลอดจนสถานพยาบาลของไทยได้รับการยอมรับในระดับสากล ค่ารักษาพยาบาลในไทยมีราคาที่เหมาะสมเมื่อเทียบกับคุณภาพและยังถูกกว่าประเทศตะวันตก ตลอดจนผู้ให้บริการทางการแพทย์ของไทยมีจิตบริการ มีอัธยาศัยและความมีน้ำใจสูงเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค รวมทั้ง

ไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายและเป็นที่ยอมรับในระดับโลก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ดึงดูดผู้ป่วยชาวคูเวตให้เข้ามารักษาในไทย

ส่วนจุดอ่อนที่สำคัญของไทย คือ อัตราการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเอกชนของไทยที่ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการรักษาผู้ป่วยชาวคูเวตในบางกรณีที่ใช้เวลานานเกินไปหรือการตรวจวินิจฉัยโรคที่เกินความจำเป็นส่งผลให้ผู้ป่วยชาวคูเวตต้องจ่ายค่ารักษาพยาบาลเพิ่มมากขึ้นหรือต้องรักษาตัวในไทยนานขึ้น ทำให้ผู้ป่วยมีความไม่พอใจ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยต้องมีมาตรการเร่งด่วนในการควบคุมอัตราค่ารักษาพยาบาลและค่ายารักษาโรคของโรงพยาบาลเอกชนไทยไม่ให้เพิ่มสูงขึ้นอย่างไม่มีเหตุผล

ส่วนโอกาสของการส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทยยังมีอีกมาก เนื่องจากตลาดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมีขนาดใหญ่และขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในด้าน Wellness Tourism แต่ก็มี ภัยคุกคามอันเนื่องมาจากปัจจัยในคูเวต ซึ่งเกิดจากสถานะเศรษฐกิจภายในประเทศของคูเวต ปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในกระบวนการจัดส่งผู้ป่วยชาวคูเวตไปรักษาตัวในต่างประเทศ นโยบายของรัฐบาลคูเวตในการพัฒนาประเทศตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศคูเวตสู่ปี ค.ศ. 2035 ภายใต้ชื่อ “New Kuwait 2035” โดยมีแผนการที่จะพัฒนาคูเวตให้เป็นศูนย์กลางพาณิชย์และการเงินในภูมิภาคตะวันออกกลาง รวมทั้งเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ (Medical Hub) เพื่อรองรับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในภูมิภาค รวมทั้งนโยบายที่จะพัฒนามาตรฐานทางการแพทย์ในคูเวตให้ได้มาตรฐานในระดับสากลเพื่อรองรับผู้ป่วยชาวคูเวตและสนับสนุนให้ชาวคูเวตรักษาพยาบาลในประเทศมากขึ้น ตลอดจนคู่แข่งสำคัญของไทยในตลาดคูเวต ได้แก่ เกาหลีใต้และอินเดียที่เข้าไปรุกตลาดคูเวตอย่างจริงจังเพื่อดึงดูดชาวคูเวตให้เดินทางไปรักษาพยาบาลในประเทศของตนมากขึ้น และนโยบายของรัฐบาลคูเวตในการจัดส่งผู้ป่วยชาวคูเวตไปรักษาในต่างประเทศสามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอและขึ้นอยู่กับสถานะความสัมพันธ์ระหว่างคูเวตกับประเทศนั้นๆ ซึ่งปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น อาจส่งผลกระทบต่อโอกาสการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตได้

บทที่ 4

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

4.1 สรุปผลการศึกษา

แม้ว่าปัจจุบันไทยถือเป็นศูนย์กลางการบริการด้านสุขภาพหลักในเอเชียและเป็นประเทศที่ชาวคูเวตนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมากที่สุดในภูมิภาค เนื่องจากค่ารักษาพยาบาลในไทยถูกกว่าประเทศตะวันตก รวมทั้งมาตรฐานทางการแพทย์และสถานพยาบาลของไทยได้รับการยอมรับในระดับสากล โดยปัจจุบันโรงพยาบาลและสถานพยาบาลของไทยได้รับการรับรองมาตรฐานนานาชาติแบบ JCI (Joint Commission International) ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติจากประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 67 แห่ง ซึ่งมากที่สุดเป็นอันดับที่ 4 ของโลกและมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 ในประเทศเอเชียแปซิฟิก กอปรกับไทยมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามหลากหลายเป็นที่รู้จักในระดับโลก ตลอดจนมีค่าใช้จ่ายด้านการท่องเที่ยวถูกกว่าประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค ทำให้ผู้ป่วยชาวคูเวตและครอบครัวนิยมเดินทางมารักษาพยาบาลในไทย โดยจากการจัดอันดับของ The International Healthcare Research Center (ICRC) พบว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยติดอันดับ 6 ของโลก

อย่างไรก็ดี จากผลการศึกษาพบว่า แม้รัฐบาลจะมีแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (Medical Hub) (พ.ศ. 2560–2569) ระยะ 10 ปี รวมทั้งการจัดตั้งคณะกรรมการระดับชาติ ซึ่งทำหน้าที่บริหารและขับเคลื่อนนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยของทุกหน่วยงานเพื่อให้เป็นไปทิศทางเดียวกัน และการดำเนินโครงการต่างๆ ของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต ร่วมกับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองคูไบ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตในระหว่าง พ.ศ. 2560–2562 ซึ่งโครงการดังกล่าวประสบผลสำเร็จในการประชาสัมพันธ์ให้ชาวคูเวตได้รับทราบถึงศักยภาพและมาตรฐานของสถานพยาบาลเอกชนของไทยเป็นอย่างดี แต่จากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในสาขาอาชีพต่างๆ รวม 10 ราย ตลอดจนการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคามเกี่ยวกับเงื่อนไขหรือปัจจัยทั้งในคูเวตและในไทยที่ส่งผลกระทบต่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต ในระหว่าง พ.ศ. 2560–2562 ทำให้เห็นว่า เงื่อนไขที่เกิดจากปัจจัยในคูเวตมีอิทธิพลและส่งผลกระทบต่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตมากกว่าปัจจัยในไทย อันสืบเนื่องมาจากปัจจัยต่างๆ ดังนี้ (1) สภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศคูเวตที่ยังมีความผันผวนจากการที่ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกลดลง ทำให้เงินรายได้เข้าประเทศของคูเวตลดลง (2) ปัญหาการทุจริตประทุพผิมิชอบในกระบวนการจัดส่งผู้ป่วยชาวคูเวตไปรักษาตัวในต่างประเทศของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขอคูเวต ทำให้รัฐบาลคูเวตมีแนวคิดที่จะปฏิรูประบบการบริหารจัดการในการส่งผู้ป่วยชาวคูเวตไปรักษาพยาบาลในต่างประเทศและต้องการให้ชาวคูเวตรักษาพยาบาลภายในประเทศมากขึ้น เพื่อเป็นการประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาล (3) รัฐบาล

คูเวตได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศคูเวตสู่ ปี ค.ศ. 2035 ภายใต้ชื่อ “New Kuwait 2035” โดยมีแผนการที่จะพัฒนาคูเวตให้เป็นศูนย์กลางพาณิชย์และการเงินในภูมิภาคตะวันออกกลาง รวมทั้งเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ (Medical Hub) เพื่อรองรับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ในภูมิภาค (4) รัฐบาลคูเวตมีนโยบายที่จะพัฒนามาตรฐานทางการแพทย์ในคูเวตให้ได้มาตรฐานในระดับสากล โดยมีโครงการก่อสร้างโรงพยาบาลของรัฐขนาดใหญ่ที่ทันสมัย จำนวน 8 แห่งเพื่อรองรับผู้ป่วยชาวคูเวต และ (5) คู่แข่งของไทยในตลาดคูเวต โดยเฉพาะเกาหลีใต้และอินเดียได้เข้าไปรุกตลาดคูเวตอย่างจริงจังเพื่อดึงดูดชาวคูเวตให้เดินทางไปรักษาพยาบาลในประเทศของตนมากขึ้น และ 6. นโยบายของรัฐบาลคูเวตในการจัดส่งผู้ป่วยชาวคูเวตไปรักษาในต่างประเทศสามารถปรับเปลี่ยนได้เสมอ ขึ้นอยู่กับสถานะความสัมพันธ์ระหว่างคูเวตกับประเทศนั้นๆ ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ อาจส่งผลกระทบต่อ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต จึงเป็น สิ่งจำเป็นที่ฝ่ายไทยจะต้องหาแนวทางในการรักษาตลาดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตให้ เป็นที่นิยมในหมู่ผู้ป่วยชาวคูเวตอย่างยั่งยืนต่อไป

4.2 ข้อเสนอแนะ

4.2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) สถานพยาบาลของไทยต้องรักษามาตรฐานการบริการทางการแพทย์และ พัฒนาเทคโนโลยีด้านการแพทย์ให้มีความเป็นเลิศอยู่เสมอเพื่อให้สามารถแข่งขันกับประเทศต่างๆ ใน ภูมิภาค ซึ่งได้ประกาศตัวเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ (Medical Hub) เช่นเดียวกับไทย อาทิ สิงคโปร์ มาเลเซีย เกาหลีใต้และอินเดีย นอกจากนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยควรมีมาตรการ เร่งด่วนในการควบคุมอัตราค่ารักษาพยาบาลและค่ายารักษาโรคของโรงพยาบาลเอกชนไทยที่เพิ่ม สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เพื่อรักษาตลาดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยให้เป็นที่นิยมของผู้ป่วย คูเวตและสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้อย่างยั่งยืน ตลอดจนทำให้ไทยเป็นศูนย์กลางสุขภาพ นานาชาติอย่างแท้จริง

2) ควรส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนการเยือนของบุคคลระดับสูงระหว่างไทยกับ คูเวต ให้มากขึ้นเพื่อให้ทั้งสองฝ่ายมีโอกาสพบปะหารือเกี่ยวกับการส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว เนื่องจากที่ผ่านมาการแลกเปลี่ยน การเยือนของบุคคลระดับสูงระหว่างไทยกับคูเวตมีน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับ การเยือนของบุคคล ระดับสูงระหว่างทั้งสองประเทศกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชีย โดยการเยือนคูเวตของผู้นำไทย ครั้งล่าสุด คือ การเยือนของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรีไทย ระหว่างวันที่ 15-17 ตุลาคม พ.ศ. 2555 เพื่อเข้าร่วมการประชุมสุดยอดกรอบความร่วมมือเอเชีย ครั้งที่ 1 ที่คูเวต ขณะที่ Sheikh Sabah Al-Ahmad Al-Jaber Al-Sabah เจ้าผู้ครองคูเวตเสด็จเยือนไทย ระหว่างวันที่ 9-11 ตุลาคม พ.ศ. 2559 เพื่อทรงเข้าร่วมการประชุมสุดยอดกรอบความร่วมมือเอเชีย ครั้งที่ 2 ซึ่งการเยือน ของผู้นำทั้งสองประเทศดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าร่วมการประชุมในกรอบความร่วมมือเอเชีย เป็นหลัก

3) ควรเร่งรัดให้มีการลงนามความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการความร่วมมือ เพื่อความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งรัฐคูเวต (Agreement on

Establishing Joint Commission for Cooperation between the Government of the Kingdom of Thailand and the Government of the State of Kuwait) ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของไทยและคูเวตหรือผู้แทนเป็นประธานคณะกรรมการดังกล่าว ซึ่งทั้งสองฝ่ายได้ดำเนินการตามกระบวนการทางกฎหมายเรียบร้อยแล้ว และอยู่ระหว่างรอการลงนามจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของทั้งสองประเทศหรือผู้แทนเพื่อให้ความตกลงดังกล่าวมีผลบังคับใช้โดยเร็ว ทั้งนี้ เพื่อเป็นเวทีในการหารือเกี่ยวกับความร่วมมือในด้านการเมือง เศรษฐกิจ การค้า การลงทุนและการท่องเที่ยว รวมทั้งด้านอื่นๆ ที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างสองฝ่ายต่อไป

4) กระทรวงการต่างประเทศควรให้ความสำคัญและใช้ประโยชน์ในกรอบการประชุมหารือด้านการกงสุลไทย-คูเวต (Thailand Kuwait Consular Dialogue) ซึ่งจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2560 และได้มีการประชุมระหว่างกันแล้ว รวม 2 ครั้ง โดยทั้งสองฝ่ายจะผลัดเปลี่ยนกันเป็นเจ้าภาพทุกปี ทั้งนี้ กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศของไทยมีกำหนดจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมครั้งที่ 3 ภายในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 ซึ่งจะเป็นโอกาสให้ผู้แทนของทั้งสองฝ่ายได้หารือในประเด็นที่ค้างค้างจากการประชุมใน 2 ครั้งที่ผ่านมา โดยเฉพาะในประเด็นที่ฝ่ายคูเวตเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยพิจารณาใน 2 ประเด็น ได้แก่ (1) ประเด็นเกี่ยวกับการให้สิทธิยกเว้นการตรวจลงตราแก่ผู้หนังสือเดินทางบุคคลธรรมดาของคูเวตจากปัจจุบันที่อนุญาตให้พำนักอยู่ในไทยไม่เกิน 30 วัน (ผ. ๓๐) ซึ่งชาวคูเวตเห็นว่ายังไม่เพียงพอ โดยต้องการให้ฝ่ายไทยขยายเวลาเป็น 60 วัน และ (2) การยื่นขอรับสิทธิการยกเว้นการตรวจลงตรา (ผ. ๙๐) สำหรับการรักษาพยาบาลในกรณีผู้ติดตามผู้ป่วยชาวคูเวต 3 คน เนื่องจากผู้ติดตามผู้ป่วยชาวคูเวตส่วนใหญ่เป็นบุคคลสัญชาติอื่น อาทิ ฟิลิปปินส์ ซึ่งไม่ได้รับสิทธิยกเว้นการตรวจลงตรา (ผ. ๙๐) เหมือนกับนายจ้างชาวคูเวต ตลอดจนการร้องขอให้ฝ่ายไทยเพิ่มจำนวนผู้ติดตามผู้ป่วยชาวคูเวตที่เข้ามารักษาพยาบาลในไทยจากปัจจุบัน 3 คน เป็น 4 คน ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขควรศึกษาและรับฟังข้อคิดเห็นของฝ่ายคูเวตในเรื่องนี้เพื่อพัฒนาและปรับปรุงนโยบายดังกล่าวให้สามารถใช้ได้จริงและมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในภาพรวมต่อไป

5) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยควรพิจารณาความเป็นไปได้ในการจัดทำความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการแพทย์และสาธารณสุขระหว่างไทยกับคูเวตเพื่อส่งเสริมความร่วมมือในด้านนี้ให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น เช่นเดียวกับที่รัฐบาลคูเวตและเกาหลีใต้ได้จัดทำความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างกระทรวงสาธารณสุขคูเวตกับกระทรวงสาธารณสุขและสวัสดิการสังคมเกาหลีใต้ เป็นต้น

4.2.2 ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

1) สถานเอกอัครราชทูตฯ ควรร่วมกับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองดูไบ สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองดูไบ และบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) สำนักงานดูไบ ซึ่งมีเขตอาณาดูแลคูเวต จัดทำแผนงาน (roadmap) ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตอย่างบูรณาการ โดยอาศัยกรอบการประชุมคณะกรรมการบริหารทีมประเทศไทยประจำคูเวต ซึ่งเป็นกลไกที่มีอยู่แล้วเพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตให้เป็นแนวทางเดียวกันและเป็นการประหยัดเงินงบประมาณ

2) สถานเอกอัครราชทูตฯ ควรร่วมมือกับสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เมืองคูไบในการจัดงาน Roadshow เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตเป็นประจำทุกปีในลักษณะเดียวกับการจัดงาน Amazing Thailand Health and Wellness Roadshow 2019 ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2562 ซึ่งประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง เพื่อให้มีความต่อเนื่องและเป็นการประชาสัมพันธ์ให้ชาวคูเวตที่ยังไม่เคยเดินทางไปท่องเที่ยวในไทยหรือเข้ารับการรักษัตัวในสถานพยาบาลของไทยได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของไทย รวมทั้งศักยภาพและมาตรฐานของโรงพยาบาลเอกชนของไทยมากยิ่งขึ้น

3) ส่งเสริมให้โรงพยาบาลและสถานพยาบาลเอกชนของไทยเข้าร่วมงานนิทรรศการเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในคูเวต ซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีอย่างสม่ำเสมอ อาทิ งาน GULF HEALTH Exhibition Conference ซึ่งมีชาวคูเวตและชาวต่างชาติที่พำนักอยู่ในคูเวตสนใจเข้าร่วมงานจำนวนมากทุกปี

4) ส่งเสริมให้โรงพยาบาลเอกชนไทยเข้าไปจัดตั้งคลินิกในคูเวตเพื่อรักษาพยาบาลผู้ป่วยชาวคูเวตในเบื้องต้นในสาขาที่ชาวคูเวตป่วยเป็นจำนวนมาก อาทิ โรคเบาหวานและโรคกระดูก และช้ก่อนที่จะส่งผู้ป่วยมารักษาพยาบาลในไทยต่อไป เหมือนกับที่โรงพยาบาล Ahnkang ซึ่งเป็นโรงพยาบาลเอกชนของเกาหลีใต้ได้เปิดให้บริการทางการแพทย์เกี่ยวกับโรคกระดูกและข้อในคูเวต และประสบผลสำเร็จอย่างยิ่ง ตลอดจนการพิจารณาจัดตั้งตัวแทนของโรงพยาบาลเอกชนไทยในคูเวตในรูปแบบ Referral Office ทำหน้าที่ส่งผู้ป่วยมารักษาในไทยต่อไป

5) สถานเอกอัครราชทูตฯ จะต้องติดตามพัฒนาการเกี่ยวกับกฎระเบียบและนโยบายการพัฒนาด้านการแพทย์ของคูเวตอย่างใกล้ชิดเพื่อให้ฝ่ายไทยทราบเป็นการล่วงหน้า เนื่องจากการปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบต่างๆ ในคูเวต อาจส่งผลกระทบต่อบทบาทของสถานเอกอัครราชทูตฯ ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตได้

6) สถานเอกอัครราชทูตฯ ควรเร่งรัดให้ไทยกับคูเวตจัดทำความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการแพทย์และสาธารณสุขระหว่างกันเพื่อเป็นกลไกในการหารือเกี่ยวกับประเด็นความร่วมมือในด้านดังกล่าว ซึ่งรวมถึงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของไทยในคูเวตด้วย

บรรณานุกรม

เอกสารทางวิชาการ

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข. ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยให้เป็น ศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (Medical Hub) (พ.ศ. 2560–2569). กันยายน 2559.

รายงานจากหน่วยราชการ

กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ. ผลการประชุมหารือด้านการกงสุลไทย-คูเวต ครั้งที่ 1. โทรเลข ที่ 0301/15/2561 (18 มกราคม 2561).

_____. ผลการประชุมหารือด้านการกงสุลไทย-คูเวต ครั้งที่ 2. หนังสือกระทรวงฯ ที่ กต 0301/741 (14 มกราคม 2562).

สถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต. การจัดงาน Amazing Thailand Health & Wellness Roadshow 2019 ที่คูเวตของสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองดูไบ. โทรเลขที่ 165/2562 (28 เมษายน 2562).

_____. การจัดงาน Amazing Thailand Post ATM Roadshow 2019 to Kuwait ของสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองดูไบ. โทรเลข ที่ KWI191/2562 (8 พฤษภาคม 2562).

_____. การดำเนินโครงการจัดทำรายการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยโดยสื่อโทรทัศน์คูเวต. โทรเลข ที่ KWI139/2562 (8 เมษายน 2562).

_____. การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร (ที่มประเทศไทย) ของสถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต. โทรเลข ที่ KWI439/2560 (18 ตุลาคม 2560).

_____. นายกรัฐมนตรีเกาหลีใต้เยือนคูเวต. โทรเลข ที่ KWI187/2562 (7 พฤษภาคม 2562).

_____. ผู้บริหารโรงพยาบาลปิยะเวทเข้าพบเอกอัครราชทูต ณ คูเวต. โทรเลข ที่ KWI541/2560 (9 เมษายน 2560).

_____. ผู้บริหารโรงพยาบาลปิยะเวทเข้าเยี่ยมคารวะเอกอัครราชทูต ณ คูเวต. โทรเลข ที่ KWI541/2560 (20 ธันวาคม 2560).

_____. รายงานการดำเนินโครงการนำสื่อมวลชนชั้นนำคูเวตเยือนไทย. โทรเลข ที่ KWI137/2561 (12 เมษายน 2561).

สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองดูไบ. สถิตินักท่องเที่ยวชาวคูเวตเดินทางมาไทย พ.ศ. 2561. มกราคม 2562.

การสัมภาษณ์

Charles James Wright. Director of International Business Development and Support Services, Bumrungrad International Hospital, Bangkok. 11 July 2019.

พิชยา สายแสงจันทร์. ผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ณ เมืองดูไบ. 21 พฤษภาคม 2562

Abdullah Alajmi. First Secretary and Consul, Embassy of the State of Kuwait to Thailand, Bangkok. 5 July 2019.

Park Byoung Seob. Counsellor. Embassy of the Republic of Korea in Kuwait. 14 June 2019.

Sibi U S. Second Secretary, Embassy of India in Kuwait. 9 July 2019.

Aqeel Bokisha, Consultant to CEO, Bangkok Hospital. 5 July 2019.

Bipin Balakrishnan. Country Manager of Jet Airways in Kuwait. 8 May 2019.

Reaven D' Souza. Managing Editor of The Times Kuwait. 10 May 2019.

Yousef Hayouk. Manager of Finder Agency in Kuwait. 9 July 2019.

Hisham Huneidi. Consultant of ACE Health Travels and Ajwaa Tourism in Kuwait. 9 July 2019.

Hani Mahmoud. Manager of Rayan Travel Agency in Kuwait. 9 July 2019.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

กมล วงศ์อนันต์ และอภิชา ประกอบเล่า. ทฤษฎีองค์การและการจัดการเชิงกลยุทธ์ขั้นสูง SWOT Analysis. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://promrucsa-dba04.blogspot.com/2012/10/swot-analysis-swot-humphrey-swot-2.html> [15 มิถุนายน 2562].

Ahmed Al-Jarallah. Medical Tourism Legislators ...What a Joke? [Online]. Available from : www.arabtimesonline.com/news. [March 13, 2019].

Amir Patronizes Jaber Al-Ahmad Hospital Opening [Online]. Available from : www.arabtimesonline.com. [November 29, 2018].

Govt defends new plan for health tourism. [Online], Available from : www.bangkokpost.com. [July 13, 2019].

Ingie Al-Nakhlawi. Thailand : The Unseen beauties of undiscovered areas. [Online]. Available from : www.KuwaitTimes [April 12, 2018].

John Harrington. From Bahrain to Qatar : These are the 25 richest countries in the world. [Online]. Available from : <http://www.usatoday.com>. [May 23, 2019].

Kuwait. China sign Silk City, 5 islands MOU [Online] Available from : www.news.kuwaittimes.net [November 18, 2018].

List of current JCI-accredited organizations. [Online]. Available from : <http://www.jointcommissioninternational.org>. [June 26, 2019].

Silk City Project Puts Kuwait on the Global Investment Map [Online]. Available from : www.arabtimesonline.com.news. [July 12, 2018].

The Times Kuwait. Roadshow reinforces Thailand as destination of choice [Online]. Available from : www.timeskuwait.com. [May 5, 2019].

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายพิสุจน์ สุวรรณรัมย์
ประวัติการศึกษา	– B.A. Political Science California State University, Northridge. สหรัฐอเมริกา
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2537	เจ้าหน้าที่การทูต 3 กองเอเชียใต้ กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา
พ.ศ. 2539	เลขานุการตรี สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเทลอาวีฟ
พ.ศ. 2541	เลขานุการโท สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเทลอาวีฟ
พ.ศ. 2543	เจ้าหน้าที่การทูต 5 กองแอฟริกา กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา
พ.ศ. 2545	เลขานุการโท (กงสุล) สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองเจดดาห์
พ.ศ. 2548	เลขานุการเอก (กงสุล) สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองเจดดาห์
พ.ศ. 2549	เจ้าหน้าที่การทูต 6 กองประมวลและวิเคราะห์ข่าว กรมสารนิเทศ
พ.ศ. 2552	เลขานุการเอก สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปราก
พ.ศ. 2555	เจ้าหน้าที่การทูต 6 กองวัฒนธรรม กรมสารนิเทศ
พ.ศ. 2555	หัวหน้าสำนักงานหนังสือเดินทางชั่วคราว จังหวัดสุราษฎร์ธานี
พ.ศ. 2556	หัวหน้าสำนักงานหนังสือเดินทางชั่วคราว จังหวัดสงขลา
พ.ศ. 2556	เจ้าหน้าที่การทูต 6 กองสื่อสารมวลชน กรมสารนิเทศ
พ.ศ. 2557	รองกงสุลใหญ่ สถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองการากี
พ.ศ. 2559	นักการทูตชำนาญการ สำนักงานเลขานุการกรม กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา
พ.ศ. 2559	อัครราชทูตที่ปรึกษา สถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต
ตำแหน่งปัจจุบัน	อัครราชทูตที่ปรึกษา สถานเอกอัครราชทูต ณ คูเวต